

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Blagoslov prezvišenoga g. višjega pastira k 25 letnici Novin.

Mnogočastiti gospod urednik!

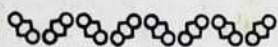
Sporočili ste mi, da stopijo od Vas urejevalne Novine z novim letom 1938 v 25 letnico svojega obstoja. Obenem ste mi opisali, kako je ta list v težkih časih uspešno odvrčal od ljudstva v Slovenski krajini nevarnosti za njegovo vero, versko življenje in narodnost; kako še sedaj v nelahkih okoliščinah goji versko in narodno zavest, zagovarja pravice Cerkve in z ljubeznijo išče rešenja duš; kako skuša tisoče izseljencev obvarovati verskomoralnega propada ter jih navezati na slovensko skupnost in državnost.

To katoliško usmerjenost odobrujem in se je veselim. Vam, gospod urednik, Vašim sotrudnim, dopisnikom in naročnikom želim ter od Boga prosim pomoči in blagoslova za nadaljnje delo. Med dobrimi časopisi, ki prihajajo v domove Slovenske krajine, naj zavzemajo Novine častno mesto!

V Mariboru, na Božič 1937.

† Ivan Jožef,

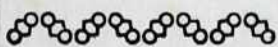
škof lavantinski, apostolski administrator Slovenske krajine

Jezušek, prosim Te,
blagoslovi vse ovčice,
povrni grešnike,
in spopolni pravičnike!

O, vsi naj smo tvoji
v novom leti, vdani Bogi,
vsil naj uživamo mir,
blagoslov, kak višji pastir

za dvajstipet letnico Novin žele:
— Jezušek, blagoslovi njim zlato srce.

Občni zbor Družbe sv. Rafaela

za varstvo izseljencev iz Slovenske krajine, v Črensovcih 23. decembra 1937.

Naj bi bila dana možnost, da se zbora vdeležijo kem več ljudi, se je počakalo od napovedane 1/2 2 vore popoldnevi do 1/2 3 h, četudi je zbor že ob napovedani vori bio sklepčen. V tom časi je g. Klekl v maloj dvorani Našega doma, v navzočnosti 21 ljudi, med njimi dekan Jerič, župnik Bakan iz Lendave, kaplani Berden, Koren i Camplin, živinozdravnik Baša, profesor Novak, šolski upravitelj Lutar, Tratnjek i Casar, začno izvajati:

a) Volitve so se vršile zadnje dni meseca tekočega leta na podlagi od Višje cerkvene oblasti potrjenih pravil. Po zgledi osrednje Rafaelove družbe smo tudi mi dali pravila svetnoj oblasti v potrditev i sem podpisani od osrednja družbe poslano prošnjo podpisao v te namen, osrednja družba jo pa oddala kr. banskoj upravi. Ta je prošnjo vrnila z pripombami, da še trije odborniki morajo prošnjo podpisati. Poleg mene so jo podpisali sledeči gospodje: Dr. Klar Franc, Bejek Janoš i Kerec Franc. Pravila je banska uprava potrdila, a smo je komaj proti jeseni dobili v roke. Tajnik, g. Škafar je celo leto betegüvao, jaz pa sem tudi mogo iskati okrepitev zdravja pri morji. Tak je vse delo pri družbi bilo samo začasno.

Največ brige nam je delala skrb, da dobimo za naše izseljence v Franciji našega duhovnika. A trudi neso bili zaman, po dobroti Prezvišenoga g. knezoškofa i po prizadevanji mil. g. dr. Cukale, stolnoga dekana, je dobo dovoljenje za duhovno pastirstvo med našimi izseljenci g. Camplin Ivan, koga mi je čast tu predstaviti.

Cerkvena oblast je na prošnjo družbe taki dala dovoljenje, da sme vršiti duhovno pastirstvo med našimi sezonskimi delavci g. Bejek Janoš, tistokratni oskrbnik, zdaj plebanoš sebeščanske fare, banovina njemi je podelila na prošnjo družbe za potne stroške i prehrano 2000 Din. podpore potom družbe. Sam g. Bejek nam je poročao od svojih poteškoč, na štere je naletel pri svojem dušnom pastirstvi i njegove vrstice so objavile Novine kak glasilo naše Rafaelove družbe.

Jaz se iz srca zahvalim g. Bejeku za vse trude, štere je neso pri dušnom pastirstvi naših sezonskih delavcev, posebno za vnože poteškoče, štere so se nje-

mi v obilnoj meri ponujale med drugoverniki i slabimi katoličanci.

Naša družba se ne širi tak, kak bi se mogla. Neštete jezere izseljencev mam, kotrig v družbi komaj 63. To ne sme naprej tak ostati. Družbo morajo v prvoy vrsti podpirati sami delavci, sami izseljenci, ve je naravnost za nje nastavljena. Da vnože so prošnje, štere prihajajo na družbo, malo število je patistih, ki sprevidijo, da družba more samo tak živeti, če ma kotrige, člane, ki jo podpirajo. Zato prosim vse člane, zlasti vse odbornike, naj z gorečim srcem širijo v svojem delokrogi Rafaelovo družbo za Slov. krajino. Z tov prošnjov pozdravim vse navzoče i občni zbor odprem.

Nato je g. predsednik predložo od banske uprave potrjena pravila i naprosu g. Camplina, naj jih prečte, ar je tajnik Škafar ne mogao priti na zbor i se je primerno opravičilo. Pravila so navzoči brez pripombe vzeli na znanje. — Nato je g. predsednik poročao od zadeve našega izseljeniškoga duhovnika za Francijo. Omeno je, da je bilo več kandidatov, gg. Škafar, Gregor i Halas; končno je Prezvišeni gospod knezoškof dovolio g. Camplini, ki je zaprosio potrebni dopust, da se posveti toj službi. Predlagao je, da se g. škofi pošlje javna zahvala za to veliko naklonjenost, kak tudi stolnomi dekani Dr. Cukali, ki se je za to največ trüdo; predlog je bio z velikim navdušenjem sprejeti. — Nadale je g. predsednik proso občni zbor dovoljenje, da sme 5000 Din. banovinske podpore, določene za družbeno poslovanje dati našemi izseljenskomu duhovniku, ki de v Franciji morao dosta potüvati za našimi razstepenimt brati i sestrami; vse velike stroške za družbino poslovanje pa so nosile naše Novine i Marijin list. Tajniško poročilo je mesto odsotnoga g. Škafara podao g. Camplin. Iz poročila je bilo razvidno, da je naša mlada družba rešila že ogromno važnih zadev, menše pa, ki skoron dnevno prihajajo i še rešavlejo, so pa niti nej zabeležene. Pri tom poročili je bilo razvidno, kakšo veliko nalogo opravljajo naše Novine samo v zadevaj naših izseljencev. — Tudi blagajniško poročilo je mesto odsotnoga g. Kereca podao g. Camplin. Na 65 prošenj za podporo našemi izseljenskomu du-

hovniki se je nabralo od raznih naslovov 4.762 Din. (vsi naslovi so bili objavljeni v Novinaj.) — Po 5' odmori so prišle na vrsto volitve. Najpre je bio sprejem novih članov, nato je šolski upravitelj g. Tratnjek predlagao stari odbor, samo mesto g. Škafara, ki se je zavolo oddaljenosti odpovedao tajništvu, je predlagao prof. Novaka; predlog je bio soglasno sprejeti. G. predsednik je sprejeo funkcijo le pod pogojom, da ga bodo ostali odborniki podpirali. — Pri slučajnostih je g. predsednik predlagao, naj novi tajnik obvesti nenavzoče odbornike, da je žela občnoga zbora, da ostanejo na svojih mestih; se je soglasno sprejelo. — Tudi je bio sprejet predlog g. predsednika, da se za našega izseljenškoga duhovnika priredi odhodnica v Soboti: meša za naše izseljence, mogoče s primernov predgov, če bo dosta navzočih, nato pa mogoče v delavskom domi slavnostna seja. — G. dekan je predlagao, naj se naprosi banovino, da bi delila podporo Rafaelovim družbam sorazmerno številu izseljencev i sezonskih delavcev. Na pitanje prof. Novaka, kakše je razmerje med našov Rafaelovov družbov i Zvezov poljedelskih delavcev v Soboti, je g. predsednik pojasno, da dozda nedne zveze; ZPD samo pošila v objavo Novinam nešterna svoja obvestila. — Ob 4^h je bio občni zbor zaključeni. Iz sobočke dekanije se ga nišče nej vdeležo, izvzemši na novo pristopivšega člana prof. Novaka. — Na novo so bili sprejeti za člane: živinozdravnik Baša, prof. Novak, vučiteo Casar i Pücko, tajnik posojilnice v Črensovcih, Zver Jožef; Glavač Martin, predsednik občine Beltinci; Glavač Ivan, občinski tajnik, Beltinci; Glavač Franc, Gančani; Fujs Marija, Ižakovci, Francija; Bajlec Franc, odvetnik, Soboti; Štukovnik Franc, kaplan, Beltinci; Baša Jožef i Katica, Remoncourt, Beltinci; Marič Katarina, St. Meloir, Vančaves i dr. Peterlin Makso, kr. notar, Lendava. — Vsi, ki so nej bili zadržani, pa v istini ljubijo naše izseljence i sezonske delavce, so se občnoga zbora vdeležili.

Iz lendavske dekanije je dozda v družbi 57 članov, med temi 13 duhovnikov; iz sobočke dekanije 15 članov, med temi 6 duhovnikov. Trije so rojeni v lendavskom dekanatu.

Dragi naročniki!

Z božov pomočjov smo stopili v 25. leto obstoja naših Novin i dobili na naše delo vsi, ki je vrejüjemo, čtemo i širimo našega višjega pastira blagoslov.

Te blagoslov naj se razleva po Slovenskoj krajini, ka Novine dosegejo tisto častno mesto v Slov. krajini, kak Prezvišeni želejo, naj so na prvom mestu v vsakoy kat. hiši v družbi drugih dobrih listov, ali bar same, če drugih ne bi mogli zavolo siromaštva držati. To je žela Prezvišenoga. Spunimo jo, ljubimo naše kat. Novine, pišimo v nje i je z vsov gorečnostjov naše duše širimo.

To če včinimo, se skažemo najbolje zahvalne Prezvišenomi za njihov blagoslov, ar po dobrom katoličanskem listi Slov. krajine, po Novinaj, bomo zrasli v tiste odločne, izobražene ljudi, ki ljubijo Boga nad vse, bližnjega pa kak samoga sebe, ki so v čast cerkvi i domovini i tak stebri nosilci krščanske družbe. Jezušek daj, da Novine v tom smisli odgojijo narod Slovenske krajine.

Klekl Jožef,
duhovnik, vrednik.

Razgled po katoličanskem sveti.

Pozdrav v Kristušovom imeni. Verdier kardinal, pariški nadškof, so se poklonili svetomi Oči. Pri toj priliki so sv. Oča kardinali Verdieri odkrili, da se celi svet obrača v tej stiskaj na njih, protestanti, mohamedanci i celo poganje i jih prosijo pomoči. Sveti Oča so z genjenim srcem odgovorili kardinali, da je velika potreboča našega časa krščanska lübezen, kajti lübezni skoro da ne najti. Kat. Cerkv s tov lübeznostjov sprejme vsakoga i vsakomi pomaga, ne more pa sprejeti krivih navukov trpečih. Sveti Oča vsem tem, ki se na njih obračajo, so pravili kardinali Verdieri, odgovorijo: „Kristušovom imeni, ki vas je lübo, vas pozdravlam“, i vsakomi blodniki ponüdijo pomoč v istinaj Kristušove vere i se za pravice vseh zatiranih i krivico trpečih potegüjejo.

Kniga od Najsvetejšega Olt. Svestva pred euchar. kongresom v Pešti. Budapeštinski bogoslovci so predstavili iz angleščine na vogrski jezik knigo svetoznanoga pobožnoga pisatelja Faber Friderik Viljema, pisano od Presv. Olt. Svestva. Izdali so jo pod naslovom: Ez nagy Szent-ség valóban: Eto je veliko Svestvo. Faber je to knigo napisao iz zahvalnosti, ka njemi je dober Bog dao to miloščo, ka je spoznao istino katoličanske vere i se je povrno iz luteranske (anglikanske) v njo. Bio je luteranski farar i po povrnjenji se je odločo za duhovniški stan, postao redovnik v družbi sv. Filipa Nerejskoga pri Oratorijancih. Gda je svojim vernikom naznalo, ka odide, ar on samo istino sme predgati, so ga verniki oprosili, da lejko predga kat. navuk, samo naj je ne ostavi. A šo je. I gda je šo med hišami za stalno od svojih luteranskih ovčic, se je vsako okno odprlo i vsaka duša njemi je zalela boži blagoslov na pot, na štero se je odločo.

Vredništvo v Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.
Letna naročnina v državi 30 Din., mesečno 2-50 Din., v inozemstvu 72 Din., mesečno 6 Din. z M. Listom letno 100 Din. Na skupni naslov pri širitelaj v državi je letna naročnina 24 Din., mesečna 2 Din. — Plačati se mora naprej.
Štev. položnice 11806. Rokopisi se ne vračajo. — Cena oglasov: Cela stran 800 Din., pol stran 400 Din. i tak niže. Poslano i med tekstom vsaka reč 2 D., mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1-50 Din.

NEDELA

na novo leto.

Evangelij (Lukač 2). Tisti čas gda bi se spunilo osem dne-
vov, ka bi se obrezalo to Dete:
zvano je ime njegovo Jezuš, kak
je zvano od Angela prvele, nego
se je vu Utrobi poprijalo.

*

Denešnji evangelij je kratek.
Je isti kak na Novoga leta den.
Bože Dete so po staroj navadi
obrezali pa njemu dali ime Jezuš.
Na Novo leto smo obhajali ob-
rezavanje, dnes pa obhajamo
ime Jezušovo.

Ime Jezuš po našem po-
meni *Zveličiteo, Odrešenik, odku-
piteo sveta*. Brezi njega bi bili
zgubljeni, pogubljeni. Da to ne-
smo, se mammo zahvaliti samo
njemu. Kak veliko hvalo smo nje-
mu dužni! Či bi nam što rešo
naše premoženje, bi ga meli za
velikoga dobrotnika. Či bi nam
rešo življenje — n. pr. da bi skočo
za nami v vodo, gda bi se po-
taplali — bi njemu bili ešče bole
zahvalni. Jezuš nam je rešo več
kak premoženje i življenje; rešo
nam je dušo, rešo nam je večno
življenje. Celomi človečanstvi.

A kak drago ga je koštalo
to naše odrešenje! Samo s po-
nižanjem, pokorščinov, trpljenom
i s svojov smrtjov nam je po-
stao odrešenik. Že pri obrezava-
nji je prelejšao prve kaple krvi,
na križi pa do zadnje kaple. „*Po-
nižao se je i bio pokoren do smrti,
smrti na križi. Zato ga je tudi Bog
povišao i njemu dao ime, ki je nad
sva imena, da se v imeni Je-
zušom pripogne vsako koleno, teh
ki so v nebesih, na zemlji i pod
zemljom.*“ (Fil. 2, 8—10.)

Jezušovo ime je mogočno,
sveto i sladko. „Štokoli bo zvao
ime Gospodovo, bo zveličani,“ je
pisano pri proroki Joel 2, 21.)
„Kakoli bote v mojem imeni Oč
prosili vam bo dao,“ je pravo
Jezuš sam. „V imeni Jezuš
nazareškoga, križanoga, ti pravim:
vstani pa hodi!“ je pravo Peter
hromom pri cerkvenih dverah i
hromec je veseli skočo gori pa
hodo. Tudi drugi apostolje so
vse čude delali v Jezušovom im-
ni. Vsi svetniki so bili prijatelje
Jezušovi. Nešterni so bili ešče
posebni častilci Jezušovoga ime-
na. Tak n. pr. sv. Bernard. V imeni
Jezušovom, ž njegovov močjov, je
v svojem časi zvršo velika dela
na sveti. Vsešerom je šteo Jezuš
viditi ga. „Či govoriš —
pravi — pa ne imenuješ Jezuš,
se mi govor ne dopadne. Či pi-
šeš, pa ne čtem imena Jezušovoga,
mi je ne po voli.“ Drugi veliki
častilec Jezušovoga imena je bio
sv. Bernardin Sijenski. Tretji pa
sv. Ignacij Lojolski, ki je imenu-
vao svojo redovno družbo, gda
jo je nastavio, družbo Jezušovo ali
jezuite. Sv. Ivan Kapistran je l.
1453 premagao Törke pri Bel-
gradi. Na zastavi je meo zapi-
sano ime Jezušovo.

Tak so sveti ljubili Jezuš.
Pa mi? O, či ga nemremo ljubiti
kak oni, pa ga ljubimo tak kak
ga pri našoj slabošči premoremo.
Radi ga mejmo! Mejmo srce za
njega! Tudi vi možje, mejte malo
već srca za Jezuš! Ne samo za
pijačo, pipo, cigareto, za čast,
peneze i druge posvetnosti. Mejte
ga tudi za Jezuš!

Lübezen nas nikaj ne košta, ne
penez, ne žrtve, ne trüda. Samo volo
moremo meti ljubiti ga, pa je zadosta.
Lübezen je najdragše, ka njemu premo-
remo dati. Ona je kralica vseh jakosti.
Lübezen je pa tudi edino, ka njemu
premoremo dati. Lübezen je edino, ka
žele od nas. — S poštuvanjom i po-
božno izgovarjamo ime: Jezuš. Gos-
tokrat na den vzdihnimo: Presladki
Jezuš, ne bodi mi sodnik, nego od-
rešenik!

Na vzhodi.

I.

Pričaküvali so ga očaki,
zaprti v starih grobeh babllo-
nskih planjav. Pričaküvali so ga
proroki, šterim se je negda na-
smehno v skrivnostnom snej.

Narodi pop bremenom na-
silja so ga pričaküvali, kak za-
stavo prostosti . . . Brezvüпно
čarna je bila noć, noć nevihte i
nepopisne groze, gda so bodala
iskala zmaganih src i so segali
meći po šinjekih robov.

Što pozna nesmileno rob-
stvo, što obvüpani još tolikih
düš, trepetajoćih od bolećine?
Što pozna krvave revolucije ne-
srećnih robov, zdihavajoćih po
sunci prostosti, pribitih na križe?

Noć je bila nemirna . . .
zvezde so migetale, kak da bi
spale noćni sen. Zakrivale so
motne oči družini Adamovoj, ki
se je trüdna od težkoga hoda,
vlekla po bregi ta gori proti vrhi,
gde je mislila, da najde polüub
istine. Pa ga je ne najšla. Bo-
lvani so jim temnili razum.

II.

Prišlo je. Tmica, zastapa-
joća nebo, je preminola, kak
megla, gda jo popije jütrašnje
sunce. Prikazalo se je večno
Sunce, Jezuš, Bog njemu je ime
pa Odrešenik. Prikazao se je v
poniznom blesketi vzhodne zve-
zde, prikazao v mirnoj tišini za-
pušćene votline.

Veselj se je spremenilo v
glasen krik, narava je kipela v
čistoj lübezni. Stari robi, žedni
po toj lübezni, so zdignoli čelo,
krvavo ino trüdna čelo pa se
nasmehnili nasmehi prostosti . . .
Človeštvo je molilo zahvalno
pesem.

Po temini sunce, po smrti
življenje.

I Novorojenček, nepoznani
od bogatinov, zaželjeni od mo-
goćnežov, polüubleni od pasterov
i dećice, je odpro oči i se na-
smehno. Prošćenje romarov so
se zbiralale okoli Njega i vsi so
prepevali skrivnostno pesem, ki
se je sipala iz milih zvezd: „Glo-
ria in excelsis Deo et in terra
par hominibus“ — slava Bogi na
višavah i mir lüdem na zemli.

r.

Slovenska krajina

Priloga „Slov. listu“. Str. 32.

V Južni Ameriki prebivajo
naši prekmurski izseljenci v glav-
nem v dvoh državah: v Argentiji
ter Urugvaj-u. Većina jih je v
Argentini. Naseljeni so po raz-
nih krajih s središčem v Buenos
Airesu. Prvi, ki se je začel za
nje res brigati, je bil slov. izselj.
duhovnik Janez Hladnik (Glej
njegova poročila v „Novinah!“).
Gotovo pod njegovim vplivom
je izšla ta priloga „Slovenska
krajina“ (na 32 straneh), ki so
jo dobili tudi naročniki „Duhov-
noga življenja“ kot nadomestilo
za letošnje *junjsko* številko.

Lansko leto (1936) so imeli
Slovenci 14. jünija prvo sloven-
sko službo božjo na Avelanedi
pri Buenos Airesu. In ta „publi-
kacija je namenjena prav pro-
slavi prve obletnice te slovenske
prekmurske maše“ (str. 2).

Na prvi strani „Slovenske
krajine“ je fotografski pregled
Slovenske krajine, povzet iz zbor-
nika „Slovenska krajina“, le v
nekoliko manjši meri. Uvodne
besede: „Čast našim Prekmur-
cem!“ prav lepo označujejo naše
prekmurske izseljence:

„Pridni na delu kot mravlje,
točni kot čebele zbirajo kapljo
za kapljo svojega potu in mesec
za mesecem romajo trdi prihranki

Naznanje naročnikom.

Prvo številko Novin pošlemo na ogled starim i novim naročnikom. Ki
jo obdrži, je naročnik Novin za celo leto i je dužen plaćati; ki je ne na-
meni obdržati, mora to prvo številko vrniti z napisom: se ne sprejme.

UPRAVA NOVIN.

Naše muzejsko društvo

„Prekmursko muzejsko dru-
štvo“ v Soboti letos živo deluje.
Po izdaji knjige i proslave pri
Sv. Bedeniki je melo v zadnjima
mesecoma v Soboti tri prireditve.
Ar má vsakši kraj v Sloveniji
prosvetna predavanja, je začnoli
z njimi tudi naše muzejsko dru-
štvo. Prvo predavanje je bilo
25. novembra 1937: „O ljudskem
življenju in njega izrazih“. Pred-
sednik društva prof. V. Novak
je pokazao z lepimi skioptičnimi
slikami življenje slovenskoga lü-
dstva, kakše so v raznih krajaj
návade, noše, hiže, lüdska umet-
nost. itd. To predavanje je melo
namen, (zbüditi tudi med nami
zanimanje za vse to v našoj kra-
jini, zbirati predmete i je varo-
vati. O vsem tom je predavatelj
gućao v uvodi. Obisk (v gimna-
zijskoj risalnici) je bio zadovol-
jivi. — Drugo predavanje je bilo
17. dec. 1937., v šterom je gimn.
ravnateo ing. Ivo Zobec poka-
zao z vnoćimi skiopt. slikami
zanimivosti Prage i Češke. Obisk
je bio slab. Povdariti trbe, da
se Soboćanci — če sodimo po

obiski — aii ešče ne zavedajo
popunoma pomena znanstvenoga
društva ali pa so ne potrebni
predavanj. Žao bi nam bilo, či
bi edno ali drugo istina bila,
zato vüpamo, da se to zbolša.
— Tretja prireditev je bila „raz-
stava gradiva iz predstavne do-
be“ (1918—1921) v soboćkom
gradi 1. dec. 1937. S to razsta-
vov je muzejsko društvo po-
vzdignoli svetek zedinjenja v So-
boti. Na razstavi smo vidili le-
take (plakate) iz let 1918—1921,
„Novine“ 1918 i 1919, slike, pe-
neze („bele“ i „štemplane“) i
knjige i spise dr. Slavića (tudi
francosko), 2 rokopisa i J. Klekla:
spomini na zapor na Vogrskom i
opis našega oslobojenja 1919.
— Vsi, ki ešče majo kakoli v
zvezi z našim osloboćenjem, naj
to izroćijo Prekm. muzejskomu
društvi v Soboti, da se ne zgü-
bijo dragocena svedoćanstva to-
ga pomenliva razdobja naše
zgodovine. — Prišestno preda-
vanje PMD v januaru bo posve-
ćeno knezi Kocli i panonskim
Slovenom.

Italijanski vojvoda Aosta se je napoto na ladjo, da se je odpela v Abesinijo, kje je po-
stao podkralj. V Neaplji ga je pri odhodi pozdravila cela vrsta fašistićnih organizacij.

Slovenci za Slovenije.

Slovenci smo, Slovenija pa
je naša zemla, naša domovina.
Svojo slovensko domovino mo-
remo dobro poznati, to smo du-
žni. Naše srce, naša lübezen do
vsega slovenskoga pa nam tüdi
veli, naj kem bole spoznavamo
svojo domovino, ar tem bole bo
naša, tem bole jo bomo ljubili.
V té namen, da bi naši čtevci
bole spoznali Slovence i Slove-
nijo, bomo letos v Novinaj pri-
našali članke pod gornjim na-
slovom. Razumlivo bo popisano
kelko je mogoće i potrebno, vse:
opis Slovenije, zgodovina Slo-
vencov, düševno življenje Slo-
vencov: kniževnost, umetnost,
hiže, noše, narodno pesem, kul-
tura itd. To bo prava šola, gde
bomo čüli od vsega glavnoga,
ka se Slovincov tiće. Denešnji čas
terja od vsakoga človeka, naj kem
već zna. Prvo, ka moreš pozna-
ti, pa je tvoj narod i tvoja domo-
vina. Da smo Slovenci poseben
narod, kak so narod za seć na
priliko Nemci, Angleži, Fran-
cuži itd., to svedoćijo vsi naši
najbolši možje. Imamo svoj

jezik, svojo kni-
ževnost, umet-
nost, svojo dü-
ševno življenje, ki
nas loći od vseh
drugih narodov
sveta. — Posebno
naša mladina naj
dobro pozna svoj
narod i svojo do-
movino. Naj v
društva dalespo-
znava tiste dele
našega življenje,
štere v Novinaj
samo kratka po-
glavja popišejo. V
te namen bo pri
vsakom poglavji
tudi povedano, iz
šterih knjig lećko
već zvećiš o tis-
tom predmeti.
Naloga društva
je, da si takše
knjige naroćajo i
je članom tol-
maćijo.

kot najiskrenejši pozdrav svoj-
cem: ženi, starišem, otrokom.“
In dalje: „Saj skoro vedeli ni-
smo zanje. Le tisti, ki so se z
njimi srećevali na delu, so jih
spoznali, a ostala slovenska in
jugoslovenska javnost se zanje
ni kaj prida menila. Le domo-
branci so jih iskali. Tudi Ma-
džari so se zanje zanimali. —
Koliko je tukaj Slovencev iz
onostran Mure, tega si ne upam
reći. Ne dvomim, da jih je blizu
in daleć — čez tisoć. Žive na
Avellanedi, kjer jih je najveć,
potem na Pineyru in Lanusu,
rastreseni po čakrah proti La
Plati in v Berissu. Kake dve sto-
tine jih vtegne biti tudi v Mon-
tevideu. Med seboj pa se po-
najo bolj koi pa drugi Slovenci
in so kljub verski razliki, ker je
med njimi dober del „evangelij-
ćancev“, kakor sklenjena veriga,
ki obsega vse rojake“ (str. 2).

Većina ćlankov v tej „publi-
kaciji“ je dobesećno ponatis-
njena iz Slavićevega „Prekmurja“;
iz zbornika „Slovenska krajina“,
iz „Kalendara“ in „Novin“.

Iz „Prekmurja“:

„Slovenski narodni muće-
niki“ (str. 3, Slavić: str. 3—4);
„Jugoslovani in Slovenci“ (str.
3—4, Sl.: 5—6); „Panonski Slo-
venci“ (str. 4—5, Slavić: 8—10)
in narodno življenje prekmurskih
Slovencev“ (str. 19—25, Sl. 34—47).

Iz „zbornika“:

„Prekmurci med seboj“ (str.

12, zb.: str. 13—14); „Narodna
in verska sestava Prekmurja“
(str. 12—14; zb.: str. 10—11) ter
„Mesto in vas“ (str. 14—15,
zb.: 11—12).

Iz „Kalendara“ Kranjčev
leposlovui sestavek „Lagoja že-
na“ in „Fiškališ v pećli“. Iz
„Novin“ pa obe pesmi: Kleklova
„Slovenska krajina, mili moj dom“
in Camplinova „Tujina“, obe ob-
javljene v lanskij izseljenski šte-
vilki (štev. 48).

Ti povzeti spisi precej na-
zorno predstavljajo svojim brav-
cem (in te moramo imeti pred-
vsem pred očmi) — domaćijo
prekmurskih izseljencev — Slo-
vensko krajino.

Ostali — izvorni — sestavki
se bolj nanašajo na ondoto živ-
ljenje naših bratov in sester. Ja-
nez Hladnik pripoveduje iz svo-
jih spominov: „Malo smo molili
in malo peli“, kako je začel zbi-
rati Slovence za prvo slovensko
mašo na Avellanedi. Pri tem tež-
kem delu so mu pridno poma-
gali — Prekmurci. A(ndrej) L(ah)
— sin Slovenske krajine — opi-
suje življenje v avellandskem pev-
skem zboru („Veseli“ zapojmo
mi . . .“), ki se vrši v stanovanju
našega rojaka Ütroša! „Prekmurje
— slovenska zemlja“ dobro pod-
ćrtuje trdoživost prekmurskih Slo-
vencev v narodnem oziru — od
najstarejših časov do danes. Je
kakor v vzpodbudo onim, ki so

na tujem. Leo Lah, brat Andreja,
vzbüja v „Prekmurskih spominih“
v svojih rojakić spomine na do-
maći kraj. „Našemu gospodu Ja-
nezu“ (— Hladniku) se pa A. Lah
zahvaljuje za njegovo nesebićno
in požrtvovalno delo med prek-
murskimi Slovenci. Kar „našega“
ga imenuje!

Ćlanke krasijo tüdi slike,
n. pr.: pogled na Bogojino, gim-
nazija v Soboti itd.

Človek bi si še tega in one-
ga želel v tej „publikaciji“. Po-
sebno već o verskih in socijalnih
razmerah med našimi izseljenci.
Vse drugaće bi izgledala ta šte-
vilka o Prekmurcić, tüdi če bi
g. Hladnik stopil prej malo v stik
z mladim prekmurskim izobra-
ženstvom. Pa, — za prvi tak po-
izkus je že to, kar imamo pred
seboj, nekaj — velikega.

Nekaj stvarnih pomot: dr.
Matija Slavić je Štajerc, ne „naj-
veljavnejši Prekmurec“ (str. 3);
odlomak o narodopisni in jezi-
kovni razdelitvi prekmurskih Slo-
vencev v zborniku „Slov. Kraji-
na“ je vzet iz A. Pavlove raz-
prave „Glasoslovje slovenskega
narećja na Cankovi“, V. Novak
torej tega ni napisal, ampak za
zbornik le — prevedel (str. 12).

Nekaj izvodov te „Sloven-
ske krajine“ ima na razpolago
„Družba Sv. Rafaela za Sloven-
sko krajino“. Dobijo se pri g.
Kleklju v Črensovićh. — iš —

Betežni možgani.

Čudni so časi, skoro nori. V kulturnem 20. stoletju se dogajajo stvari, kterih bi se sramovali celo stari pogani. Poslušajte zgodbo, ne izmišleno, nego istinsko, štera se poleg mnogih drugih skoro dnevno dogaja:

— Bobi, Puci, Pipi... sladki moj Bobi! Kama bi ti rad? Ne, ta ne smeš! Pusti to, fuj, fuj!... Tak tolaži i opomina na vulici nežna gospa Greta svojo sladko „dečico“, male psičke i kusiće s pozlaćenimi ovratniki.

— O, klanjam se, poljublam vam roke, milostiva gospa. Oh, Vi s svojimi dragimi psički! Kak so Vam sladki! Kak se ete zove? Jaj, kak je lepi!

— O, dragi Fric! To je moj Bobi. On je moj ljublenec... A kama, kama, milostiva gospa? Na sprehod. Tri dni je že bilo slabo vreme, pa zdaj moramo malo na sunce ž njimi. Uboga moja dečica! Tri dni brez sprehoda! Moj mili Bobi je malo betežasti. Od včeraj kašlja. Dnes zajtra sem pozvala živinozdravnika. Pravo je, da je Bobi malo prehlajeni, ali da se nam ne trbe vznemirjati, ar to hitro odide. Jaz sam se že strašno bojala za njega. Ah, kak sladko iaja...

— A naš Muki je včeraj vmro. Moja žena trno žaluje za njim. Nikak se nemre potolažiti. Komaj dnes zajtra se je malo pomerila, gda sam njoj obečao, da njej kupim drugoga, ešče lepšoga. Ali kak Vam je te naš Muki bio sladki! Premislite: celi den je znao merno prespati na svojoj židanoj postelji. Gda je je bilo sunčno vreme, vsigdar je sedo na vankiši poleg okna i gledao mimoidoče. Siromaški Muki — i gospod Fric obriše toplo skuzico...

— Jaz Vam odam svojega Pipija. Ž njim te gvušno zadovolna Vaša gospa. Je vsaki den samo malo mleka s zmračajom i medom. Odam Vam ga samo za dve jezero dinarov...

— O, hvala Vam, globoka i prisrčna hvala. Eto, tu so Vam včasi peneze za takše divno stvarjenje. Zdaj se bar moja žena pomiri... Ali, kaj je to?...

— Dündek neotesani, smrdilivi gnoj! Joj, pomagajte! Nesramni surovež je pohodo nogico mojemi Bobiji. Ah, fakini, pobegno je... Policija, policija! Bobi, siromaški Bobi! Brž, gospa, naročimo taksi! Hodimo k živinozdravniku.

Joj, krv njemi teče!... Taksii! Rdeči križ! Brž, brž, da mi ne vmrje...

— Naknadno je prišla tužna vest, da je poleg vseh povzetih zdravniških mer, da se reši njegovo dragoceno življenje, za vedno zatismo svoje očice ljublenec gospe Grete, inače „nacionalne“ dame, njeni mili i nepozabni Bobi. Teško razžaloščenogospoj je dovoljeno poslati iskreno sožalje. Primajo vse pošte...

To je edna od mnogih kug, štere kvirijo i delajo sramoto našemi poštenomi i zdravomi narod. Ideš po cesti, pravimo po vulici, pa srečavaš takše prizore. Človeki se grsti! Dece nemajo, ar je neščeje. Mesto dece pa ti vlačijo na cugli psička ali psico, ali pa celo celi šereg. Ne jih je sram. Telko so že napredovali v „moderno kulturi“, da je v njih vmro že vsaki čit sramežljivosti.

Ta i spodobne kuge se začnejo navadno pri tak zvanih „bukših“ slojaj i se potem kak čemer razlevajo med delavne, kmečke ljudi.

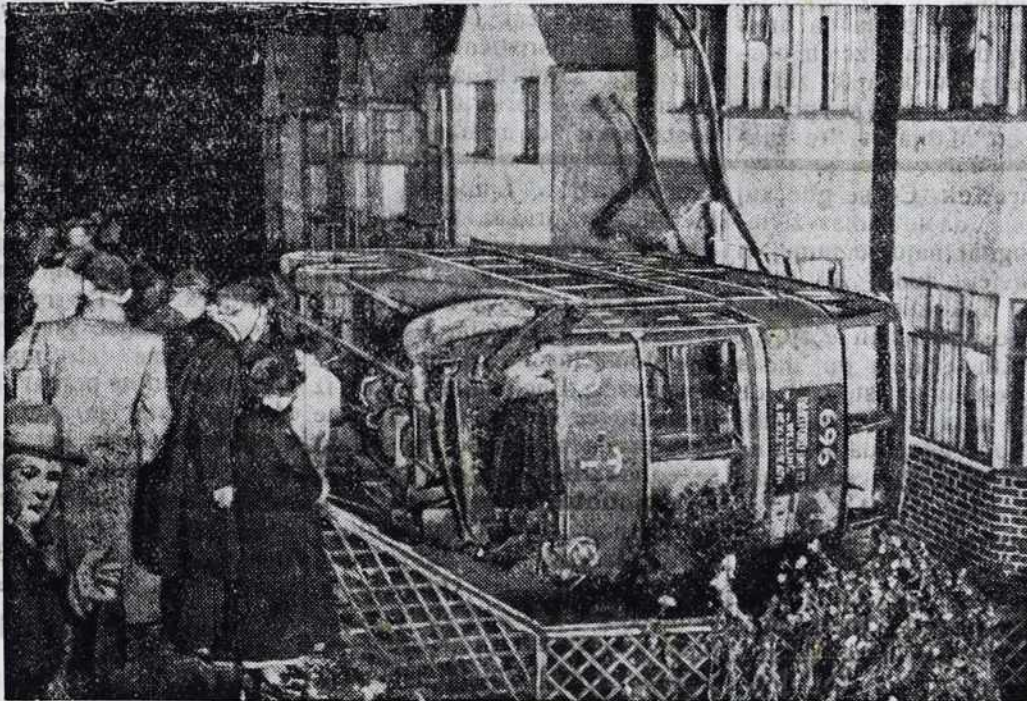
Dečko, deklina ideta po sveti — s trbuhom za krühom. Čez par let se mogoče vrmeta kak zakonca, puniva teh modernih nazorov. Kaj bi z decov, žmetno je odgajati, žmetno gor

Nova glava Novin za njihovo 25 letnico.

Kak vidite, Novine za 25 letnico kažejo drugo lice kak dozdaj. Posebna milost boža je čuvala naš te krščanski list med strašnimi zmotnjavami sveta i ga občuvala v življenji te, gda so v nogi bogati i za veliko pokrajino določeni listi vmrli. Ta boža dobrota je vlejala veliko lubezen v sine i hčeri Slovenske krajine, da so se svojega lista oklenoli tak tesno, da se je včakao 25 letnice svojega obstoja. To je veliki dogodek za tak malo pokrajino, za štere odgojo je določen. Zato ide vsa hvala i vso priznanje naročnikom Slovenske krajine za lubezen, s šterov je svoj list obinola i obima skoz četrt stoletja svojega obstoja. Hvala pa tudi bratom i sestram prek Mure, ki so nas podpirali. Naj damo vidni izraz velike zahvale, ki smo jo dužni dobromi Bogi za to veliko dobroto, ka je čuvao list Slovenske krajine i ga pripelao v 25 letnico obstoja, bomo to leto ne kak poleti obhajali zahvalno pobožnost v Črensovcih, kje se je te list rodio, raseo i do-

raseo, da je postao punoleten z 25 leti. Na toj zahvalnoj proslavi se zberejo uredniki, sotrudniki, dopisniki, širitelje i naročniki Novin z mnogimi njihovimi prijatelji i dobrotniki, da glasno svedočijo od lubezni i jo zapečatijo v globini srca, ki so jo oni gojili i so jo dužni gojiti vsi sinovje i hčeri Slovenske krajine, ki se imenujejo za kršćenike, do svoje krajine jedinoga krščanskoga lista, do Novin. Te den bo zmaga Novin, zmaga njihove 25 letne borbe, zmaga borbe za pravice Kristušove i našega naroda v Slov. Krajini.

Kak opomin na te veliki dogodek, ki se pripravla, smo dali novi obraz Novinam. Narisali so ga — se zna brezplačno — naš ne samo naročnik, nego i bogati podpornik, prek mnogih držav poznani glasoviti arhitekt, g. Plečnik Jožef, vseučilišni profesor na ljubljanskoj univerzi. Gda se g. vseučilišnomi profesori tu javno zahvalimo za to dobroto, oprosimo vse sinove i

Autobus je spadno v ograd pred hišov. To se je zgodilo v Londoni, kje je autobus vozo po nasipi kre neke hiše. Ar je cesta na nasipi bila skliska, je autobus zdrčao z nasipa pa se prevrno v ogradek hiše pod nasipom.

Zašćenim dužnikom!

Vlada je sklenola, da se odplaćilni rok za vplaćilo druge rate, štero dužniki morajo plaćati Priv. agrarni banki, podugša do konca marca tekoćega leta. Z ednim je vlada sklenola, da procije, ki so mesto dužnika plaćali dug, ali ga plaćujejo, majo pravico te dug v celoti terjati od dužnika. Dozdaj so smeli samo polovico terjati.

Z ednim je predpisano enotno postopanje pri izdaji potrdil, što je kmet, šteromi ide zašćita i je določeno okrožno sodišće, kama se vüpniki lejko pritožijo.

hraniti. Leži je tak, brez dece... Za silo do dobri tñdi psički...

Tam na vesnici se je naselo ali dobo službo par iz varaša. Dobro jima ide. Na vsakošoj veselici, na vsakom plesu, na vsakošoj „naprednoj“, nacionalnoj prireditvi sta poleg, sta zaposleniva. Žrtvujeta svoje sile za blagor „ogrožene domovine“. Zato nega časa za brigo dece. Rajši ta vodila psičke na sprehod...

Na vesi žive „bukši“ kmet. Velko verstvo ma, dosta dela. Pa tñdi dobre zveze z naprednov, mestnov, modernov družbov. Kelko skrbi! Pa bi potem ešće z decov meo nevolu i brigo?

Nova naša bojna ladja püščena v morje.

V Nantesi je püščena v morje naša nova torpedovska „Beograd“. Botra njej je gospa dr. Stojadinovića, predsednika vlade. Gda se je blagoslovitev izvršila, je botra ete reći spregovorila: „Beograd, spüsti se srećno v svoj element. Plavaj na čast i srećo krala i domovine. Tvoja zastava naj bo znamenje slave i zmage. Boži blagoslov

naj te sprevaja.“ — Za ladjo se je potrošilo 800 kg ocela, vozi na vüro 70 kilometrov, vaga 1210 ton i je oborožena z štñki, letalskim strojnici i metalcami bomb. Posadka ladje bo štela 10 oficirov i 135 podčastnikov i mornarov. Dve takšivi bojñivi ladji se ešće delata, ednoj bo ime „Zagreb“, drugoj pa „Ljubljana“.

Katarinšćico izseljencom.

Zadnja roža, štera je ostala do novoga leta v našem ogradi, je krizantena, ali po domaćem povedano, katarinšćica. Vtrgnemo si belo, modro i rdećo pa

Ah, rajši je sam z ženov. Stara naj psičke vodi na sprehod...

Vse to gledate z odpretimi očmi. Pa se vam ešće li najdejo ljudje, mogoće tñdi malo vućeni, ljudje, šteri živejo od kmećkih žulov, pa pravijo: „Pa Vi pretiravate, vi ste črnogledi... Komunizem z vsov svojov pokvarjenov rodbinov je pri nas ešće ne nevaren.“ Ka naj bi njim človek odgovoro? Ali so resan tak kratke pameti, slepi, da ne vidijo vse te tñje sadove komunistične miselnosti, ali pa vse to zato zagovarjajo, ar je toga najbrž puno tñdi njihovo srce!...

Grački Vili.

Odbor za obrambo pred povodnjov.

Ar je Sava jako narastla i polijala vñogo sveta, se je v notrašnjem ministerstvu nastavio odbor proti povodnji, šteroga kotrige so notrañnji, gradbeni, prometni, kmetijski, finanćni i vojni minister pa ravnitelstvo državnih železnica, pomorska uprava i Rdeći križ. Odbor je na prvoj seji skleno za prvo silo 400 jezero Din. pomoći ponesrećenim, ka je ministarski svet sprejeo i dao taki izplaćati.

hčeri Slov. Krajine, pa še brate prek Mure, naj se za 25 letnico Novin zbirajo v gostih vrstaj v zbor naročnikov Novin.

V te namen smo oprosili krščanske liste v Sloveniji, naj svojim naročnikom priporaćijo Novine, da si je za 25 letnico naroćijo.

Jezušek naj to naše prizadevanje blagoslovi.

Uredništvo in uprava Novin.

GLASI SLOVENSKE KRAJINA.

Navuk za tretjired i spremem v tretjired sv. Franciška je na Treh Kralovo po večernici. Većernice ob 2. Ki šćejo pristopiti, naj so ob 1 vñori z svojimi voditelji i voditeljicami pri predstojnici.

Črensovci. Vmrila je i bila z velikov vdeležbov zakopana Horvat Marija Lešnjekova, mati duhovnika, preć. g. Horvat Jožefa, plebanoša v Dekanovci. Hiša pokojne je naroćnica naših listov. Naj počiva v miru. Moževi, deci i vsjoj rodbini pokojne naše sožalje. V molitev naroćnikov priroćimo pokojno dobro, pobožno, skrbno duhovnikovo mater.

Na podporo naših listov je darüvala Šajt Marija iz Francije 4475 Din. Baša Jožef i Katica Remoncourt, Beltinci, 7 Din., Felbar Štefan, M. Kneževu, 5 Din. Bog povrni.

Plemeniti dar. Dr. Peterlin Makso, kralj. notar v Lendavi so od svoje vloge odstopili 2000 Din. našemi izseljenkom duhovniki, g. Camplin Ivani, da krijejo potne stroške. kda do tolažila vere nosili našim izseljencom v Franciji. Bog povrni.

Toplo zahvalo damo vsem, ki so nam poslali božićne i novoletne pozdrave. — Vredništvo i uprava Novin.

Trnje. Vrno se je iz Canade naš vrli širiteo, Vinćec Jožef. Želemo njemi puno božega blagoslova na domaćoj grñdi.

Dobrovniki. Odpovedali so se fare g. Lejko Štefan, plebanoš. Višja cerkvena oblast je odpoved sprejela. Gospod Lejko do šli za kaplana, gda se fara dopuni. Teško gospodarsko stanje jih je prisililo do odpovedi.

D. Bistrica. Pri nas se namerava nastaviti proti katolićanskomi farnomi Prosvetnomi društvi „Zveza kmećkih fantov in deklet“. Ta zveza ne sloni na katolićanskom fundamenti, mi vsi dolnjobistricanci smo pa katolićanci. Ka je te namen te zveze, vsaki lejko jasno spozna. Pazimo stariše, da se nam mladina po društva, štera neso izrazito katolićanska, ne pokvari.

Žižki. Na Sveti večer i na Štefanje so naša šolska deca mela v šoli božićnicu, pri šteroj so nastopila z igricev „Nezadovoljen Jezušek“. Obisk je bio zadovoljiv.

Ivanci. Naša regulacija se je izvršeno posrećila, vsi jarki so se temelito očistili i smo se rešili neprijetne vode. — Naš rojak, Rous Ivan, trgovac z živinov v Bogojini, nas dugši čas razveseljava z svojimi dobrimi cenami. — Gasilec naše čete, Gabor Alojz že 13 let vrši kak trobać svojo službu verno. Za zgled ga lejko postavimo.

G. Bistrica. Naš rojak, g. Prša Silvester, duhovnik i redi sv. Franciška, so imenuvani za gvardijana na otoki Hvari v Dalmaciji. Komaj dobro leto so duhovnik, pa jih je že ta velika čast doletela. To je znamenje, da njihovi predstojnici majo vüpanje do njih. Iz srca čestitamo.

Tistim, ki so pri č. sestraj dobivali Novine i M. Liste v Soboti naznanjamo, da je dobio v trgovini Hahn Izidora. Tu naj išćejo svoje liste i tñ naj povejo, ka neso dobili v starom leti i tñ naj doplaćajo novo naroćino.

Milostipuno novo leto žele svojim ljubomi ajteki, tetici, sestri v Beltincih, brati z družinov v Canadi, vsemi rod, č. duhovnikom, vsem bratom i sestram v domovini i hladnoj tñjini, Šprager Marica, Francija, iz Beltinec.

Srećno i veselo novo leto želim poznancom i nepoznancom
RITUPER GEZA
Hotel Krona BELTINCI.

Sobota. Zvedili smo, da so na Božič, 25. decembra t. l. sobočki poštni uslužbenci morali biti v službi i pošto dostavljati na dom, kak delavne dni. Kelko nam je znano, je 25. december tudi med dnevi, gda na pošti vršijo samo najnujnejšo službo, to se pravi, da za telefon i ekspresne pošilke pošlje par uslužbencov. Sezna so se v nogi v Soboti čudiyali, celo drugoverci, da se je tē den pošta dostavljala na dom, vej so v nogi prišli na pošto, ka bi sami zdignoli, či kaj majo, ka so bili prepričani, da nede dostave. Tudi mi se čudiyamo i v slučaji, da je to istina, pozivamo merodajne činitele, da zadevo preiščejo i proti krivcom postopajo po zakoni.

Črensovci. Prosvetno društvo v Črensovcih ponovi 2. jan. lepo igro. Prijatelji poštene zabave vableni.

Beltinci. Prosvetno društvo v Beltincih je ponovilo na Števanje po večernici pripovedno igro iz Kristušovih časov „Ben Hur“. Kak pri prvoy prireditvi, tak tudi pri ponovitvi je bila dvorana nabito puna. Igra je bila podana dobro, zvun nesterni vlog, štere so nej bile dane v prave roke. Ponesrečena je bila vloga Ben Hura, ki bi morao biti duša cele igre. Igrao je skoz i skoz prisiljeno, mitvo i vednako ne gledajoč na položaj i čas, šteroga je predstavljao. Tudi Šejk Ilderin je igrao preveč prisiljeno i negibčno, posebno je pa bilo slabo viditi, kda je v zadnjem dejanji prišeo na oder z vojaškim bajonetom, šteri se njemu je slabo podavao k rimskoj obliki. Valerij Gratus je tudi premalo živo igrao i nej dokazao tistoga nastopa, šteroga bi mogeo, kak ponosen rimski prokurator pokazati. Prav lepo je igrao Mesala, ki je vseskoz igrao svojo vlogo v največše zadovolstvo gledalcev. Dobro so se odrezali tudi Simonid, Estera, Dina (mat), i Iras, šteri so vsi odlično rešili svoje vloge i se njim mora čestitati. Vsi drugi so tudi dobro igrali, samo nesterni, posebno pa robi so bile preveč slabo maskirani. To je pa nej njihova krivda. Če se pa gleda povprek, se mora priznati, da je igra z pogledom na mali oder prav dobro izpadnola. Dosta je motilo tudi ljudstvo, ki ne pozna igro. posebno pa tam ozaja tisti, ki so nej prišli na igro z namenom, da bi kaj lepoga vidili, nego iz raznih drugih namenov. Kem bole resne prizore so igrali na odri, tem več smeha i guča je bilo med gledalci. Drugoč več resnosti.

Spomini Bašovoga ministranta.

Naraj je sklonkao, kak je to pač navada kmečkih ljudi, či pridejo v gospečko hižo. Vstopo je možkih zrelih let, ki se pravzaprav nagibajo že na večerno stran. Gospod plebanuš so njemu ponudili stolec, pa je odklonio, ka „prišao samo „pametivo“ plačat.“

Naskori sta se spustila v pogovor. Kak tudi ne bi, vej je možki dobro poznao bivšega kaplana na toj fari, g. Bašo. Pa še jako dobro poznao, vej je bio njegov ministrant. Nazlūk tomi, da je bio doma več kak pou vōre od cerkve pa so se stariše včasih skregali, či je prišao v lagojem vremeni ves zapackani domou, nazlūk tomi, pravim, je niti ednok nej vō nihao, gda je bio njegov red za cerkev. Pravo je, da se je od t Bašo navčo, pa to ešče zdaj diži, da si vsakši den dušno vest spitalve, prle kak večer zaspi. Oni so ga tuj navčili, ka je povedao svojim starišom, kak naj si svoje sirmaštvo notri vtalajo, pa še dnesden držijo tisti gospodarski na-

Obisk v Budapešti.

Na konci meseca maja 1938. leta se bode vršo v Budapešti mednarodni evharistični kongres. Za to lepo versko svečanost se vršijo velike priprave na Vogrskom, pa tudi v našoj vozkejšoj domovini, v Sloveniji, kje je društvo esperantistov v Ljubljani napovedalo skupen obisk te verske slovesnosti. Za 6 dnevno bivanje na Vogrskom i za vse potne stroške bi meli plačati, tak pišejo to esperantisti, 550 dinarov, ka je tudi za dnešnje težke razmere sprejemljiva cena, posebno zato, ar je dovoljeno plačilo v mesečnih obrokih. (Cerkveno romanje bo še cenejše. Vrednik).

Počastitev Evharističnoga Krala se ne vstraši meje i ne predsodkov, zato smo uverjeni, ka bo meo vlak slovenskih romarov samo zasedene prostore. Obečan je tudi slovesen sprejem od sirani vogrskih katoličanov, zato lejko trdimo, ka bo to romanje lepi spomin za vse vdeležence. Želeti pa bi bilo, ka bi to romanje dalo našim več kak pobožno doživetje. Želeti bi bilo, ka bi pripravljali odbor na vogrskoj strani dao priliko vsem našim romarom, ka spoznajo življenje i napredek v toj sosednoj državi, štera si je postavila dнес na svoje, proti našoj zemli obrnjene meje, pravi kitajski zid.

Kak misli i sodi povprečen Slovenec od Madjarov, to zna-

Napredek. Če se gde kaj novoga dela, da se zboljša življenje, se vsigdar najdejo ljudje, ki se smejejo tomi. Ali je to spametno? Tak se ništerni norčarijo iz gospodinskih tečajov, z gospodarskih tečajov po naših vesnicaj. Pomnimo: što ne ide naprej, ide nazaj! Posebno mislimo na to v gospodarstvu i ne mislimo na čase, gda so pri nas z lesenimi plugi orali!

Dobrovnik. V imeni Njeg. Vel. Kraia Petra II. na predlog Ministra pošte, telegrafa i telefona, v soglasnosti z predsednikom Ministerskoga sveta, s Kraljevskim ukazom od 1. dec. 1937. je odklikan z zlatov medaljov za vernostno službo Benković Štefan, poštar v Dobrovniku. K zasluženosti odklikvanj g. Benkovića, ki je zednim podpredsednik občine Dobrovnik, nase iskrene častitke!

Kramarovci. Dne 23. dec. se je vršila v tukaršnoj ljudskoj šoli božična obdaritev. Prle so bila deca tudi obdarivana na Miklošovo s pisalnimi potrebščinami. Upravitelstvo lūdske šole se zahvaljuje krajjevskoj ban-

vuki, ka njim pomenkanja zato nej trbej trpeti.

Dozdaj je bio še precu mirren, med nadalnim pripovidavanjom se je pa segreo in začno tudi z rokami guč podpirati.

„Či je gde blūzi nas bio kakši betežnik, te sen vsikdar jes šo zvat gospoda kaplana. Ednok se pa zgodilo — ešče zdaj se moram smejeti — ka je mene nej doma bilo, te je pa pázarov Miška šou zvat gospoda kaplana našoj susidi na spovid. — Vej poznate Miško: tam blūzi nas je doma, tuj z virov pa bole na staro guči, pa močen glas má kak či bi bobnjaro. Pravim, on je sprevač gospoda kaplana pa te že rad pipo kadio. Siedkar mi je sam pripovidačao, kak se njemu zgodilo, gda sta že nazaj šia: znao je, ka je poudne že blūzi, ali itak je nej mogao strpeti, pa samo strelao z očmi v gospoda kaplana, gda zvon vdari, ka te včas pipo vkraj vzeme, ka ga ne bi kregali. Rejsan, zvon vdari, on hitro pogledne: gospod kaplan so si vzeli z glave lepo čarno šapko, pa se prekržili, on hitro tudi vō potegne pipo od zob, pa jo še

mo vsi i moramo priznati, ka ta sodba navadno ne prijetna. Da nepravilna, je tudi istina, ali za to nepravilno sodbo je odgovornost tudi na drugoj strani! Pravi vzrok nepravilnoga gledanja je v tom, ar se med sehom ne poznamo i zavolo toga si tudi ne zavupamo. No vidite, ti bi mogeo zastaviti lopato pripravljali odbor i nuditi priliko našim romarom, ka naj spoznajo pravo sliko vogrskih razmer.

Madjari so priznani meštri za prirejanje slovesnosti. Poznavalci razmer pravijo, ka so se v povojnom časi izvežbali tudi v meštarskoj propagandi za svojo stvar. Naj nam ne zamerijo skromno želo, če pravimo: naj aldujejo nekaj dela i časa za to, ka bi si katoličanski Madjar i Slovenec tudi poglednola malo eden drugom i v dušo i srce, ka bi na te način vskliko spoznanje na obeh straneh, ka živijo na toj i onoj strani državne meje ljudje, po božoj podobi stvorjeni ljudje, šterim je samo krivica odlučila hojo po trnjevoj poti odirjavanja. Eucharistični Krao, šteroga ljubimo i častimo na toj i onoj stani meje, naj nas približa i vsadi v naše srce seme pravičnosti i lūbezni. To bi bio najlepši sad evharističnoga kongresa i toga sadu si želemo Slovenci, kda se pripraviamo na to dosta obetajoče romanje.

skoj upravi v Ljubljani, Ciril-Methodovoj družbi v Ljubljani, tekstilnim tovarnam Mauthner, Hutter i Zlatorog, vsi iz Maribora pa g. Fran Leskovski iz Celja za krásna darila. Zednim se zahvaljuje domaćim tvrdkam Štern iz Rogaševca, Buchmann i Knaus iz Kramaroveca za znatno znižane cene pri nakupi blaga. Vsem vala še ednok: Bog plačaj!

Sobota. Na obcnom zbori Prosvetnoga društva je zvoljen za predsednika g. Zobec Ivo, ravnatelj gimnazije. On pa predsedniškoga mesta ne sprejeo, zato je zvoljen za predsednika g. Škraban Ivan, sobočki kaplan, g. Zobec je pa obdržao podpredsedniško mesto.

Naznanjam svojim cenjenim strankam, da sem s 1. jan. 1938 otvoril svojo posebno pisarno v Murski Soboti v Grajski ulici št. 16. (zraven Hartnerove hiše)

Geodet Kollarš Elemer
obl. poobl. civ. geometer.

djasti v žepko, ali gospod kaplan njemu z rokov odkimajo, se nasmehnejo, pa njemu pravijo:

„Eh, Miška, vej Bog zna, kakši velki dohanoš ste vi, pa toga ne želej od Vas, ka bi pipo zdaj včas odstavili: lepo pokadite dokonca, vej de to že nas kori, pa te té molili.“

Srce njemu začnola od veselja igrati, lepo je dokonca vō potegno vse dime, pa mi včas prišao pripovidavat, ka me rad meo, čeravno sem dosta mlajši od njega, ali tobak san njemu kupivao, gda njemu sfalio, pa smo ne šče meli trgovine v vesnici, kak dнес. Te je šče samo tista trgovina, nej daleč od cerkve, bila za celo faro. Zato je pa te trgovac tudi nej držao tistih uradnih vōr kak dнесuēn, ka nej mogao: vej so ravno vgojano rano pa pozno večer pa opoudne ljudje največ prihajali kupivat.

Tak sva se oba smejala, kak je on smeo svojo pipo dokonca kaditi, ka toga nikdar ne pozabim.“

„Kak so pa kaj v šoli bilij?“

„Ej, samo nihajte, ka sem se katekizem tak navčo, ka ga še dнес den znam. Liki pri tom

PO DOMOVINI.

„Čuvajte se nas, smo okuženi i prihajamo iz Abe-sinije, tak je kricala edna čupora naših delavcov v Maribori, gde morejo svoj težko zaslužen penez trošiti, gda čakajo na razkužitev. Siromaški narod se toži, ka naše oblasti neso se brigale za nje v Franciji te, gda so čehoslovaški i polski konzulje branili svoje podanike. Našim so se plače odteguvale, so delali prek delavnoga časa itd. i so zaslužili komaj teliko, da so se prehranili v nogi. Kajti dragi je tam krūh i meso. Mesa kg. košta 15 frankov. Ki je šteo kaj prišparati, moge je stradati.

Pametna pomoč za delavce. V Jesenicaj so zažgali novi plauž, ki že 30 let ne goru. V njem de se topila železna rūda i 1500 delavcov je dobilo s tem delo. Inda so se vršile pri takšoj priliki velike pojedine, ki so sto i stojezere potrošile po nepotrebnom. Letos je to vse izostalo i je družba rajši razdelila 450 jezera dinarov med delavce. Pametno i krščansko. Tū se je za 25% podignola tudi pokojnina za delavce.

„Mladi Prekmurec“ se zove novi mesečni dijaški list, šteroga vrejuje Godina Ferdinand akademik iz D. Bistrice. V uvodnom članki se zahvaljuje sokolskomu društvu v Soboti, štero je mesečnik edno leto izdaval. V uvodu pravi: „Mladi Prekmurec“ „bo glasilo mlade prekmurske realistične generacije, ki ima voljo do dela in do polnega, zdravega življenja. Edino merilo mu je človek.“ — Te reči jasno povejo, da je list glasilo socialdemokratske ali marksistične šolske mladine po navuki židova Marksa „da je vera zasebna stvar.“ Zato išče list samo človeka, ki ga vidi, ne pa zednim duše i Boga, šteriva ne vidi

Slinavka i parklevka v občini Polana.

V zadnjem časi se je prenesla iz Francije k nam bolezen slinavka i parklevka, štera je v Franciji, Nemčiji, Holandiji i še v ništerni drugi državaj v ednom samom leti napravila več milijard škode med govenskov živinov. Te beteg je poprijeti i se prenese iz edne države v drugo, iz edne štale v drugo. Da je to istina, že zna v občini Polana, vsako malo dete.

Med namipa je itak dosta takši, šteri toga neščejo vervati, čiravno so sami to spoznali i tudi na lastnoj koži že čutijo. Ti ljudje se neščejo pokoravati predpisom oblasti, štero ma samo najbolši namen s temi predpisi. Oblast šče te beteg kempriše za-treti i s tem nam kmetom prišparati dosta truda, žalosti i nevole. Najglavnejše pa je, da bo-mo mogli kempriše tržiti svojo živino.

Vsem, vsem tistim nevervanim Tomažom pa naj bodo spodkar napisane vrstice v premislek i naj si je za vsikdar stisnejo v spomin.

V Malo Polano se je prenesla slinavka i parklevka iz Francije. Od tiste hiše se je prenesla v drugo, tretjo i tak dale. V tisto štalo, kde se je prvič pokazao te beteg, je nekši rod prišeo gledat betežne krave. Te človek je te prineseo beteg v svojo štalo i so zbežezalo njegove krave. Od tū se je širo naprej i zdaj mammo v Velkoj Polani že 10 primerov toga beteg.

Kak nam je znano, je oblast prepovedala vsem tistim, šteri majo te beteg v štali, ka ne smejo zapuštiti domače hiše i tudi k njim ne sme priti nišče, dokeč njuva živina popunoma ne odzdravi.

Vse to pa nikaj ne pomaga. Tisti, šteri ne verjejo, ka je te beteg poprijeti i preneslivi, na to nikaj ne dajo i to tak dugo nej, dokeč sami ne spadnejo v nevolu. Oni, šteri pa že majo te beteg v štali, pa se ešče menje pokoravajo oblasti. Ti ljudje gvušno ne vidijo i ne čutijo na lastnoj koži, kelko trpijo sami i kelko trpi njuva živina. Človek si nemre predstavlati, ka bi to delali iz hūdobijo s tov željov: „Če mam jaz nevolu, pa jo naj majo ešče drugi.“ Ali iz vsega toga, kak se tej ljudje obnašajo, nemoremo drugoga misliti, ka ne vejo, ka delajo. Ne samo, ka hodijo k sosedom i po celoj vesi, liki ešče zapuščajo domači kraj i s tem razširjajo beteg v druge občine.

Prosimo oblast i v prvoj vrsti občinsko poglavarstvo, ka v tom pogledi napravi red. Če že domača straža nikaj ne za-leže, naj se pozovejo orožniki i če ne inači, napravijo red s silov,

Ve se nede za ednoga verta, za edno kravo, liki se zna zgo-diti, da bomo te strašen bič za par mesecev čutili vsi kmetje v našoj krajini. Kde za splošni ha-sek lepa reč nikaj ne dosegne, tam je na vsaki način potrebna i upravičena krepka roka.

Boj v Španiji.

Pri Trueli so srditi boji. Rdeči so vdrli v mesto i veroborcom strgali vekši del mesta z rok. A eden del mesta krčeviti držijo ešče veroborci i se pripravljajo na protinapad. General Franco je lepi krščanski pozdrav poslao vsjoj svojoj vojski, v šterom njim vlewa vūpanje do skorajšnje popolne zmage.

Zdravstvo.

Deset predpisov za občuvanje zdravja:

1. Zdržavli se po dnevi i ponoči na čistom zraku.
2. Vsaki den se gibli na prostom z de-lom ali hojov.
3. Jej i pij zmer-no i preprosto. Vživaj vodo, mleko, sad i ne pij preveč i ne gostokrat alkoholihih pijač.
4. Vsaki den se muvaj v mrzloj vodi i na teden ednok se sko-pli v mrzloj kopeli.
5. Tvoja obleka ne sme bitu prezmetna i tudi ne prelehka.
6. Mej redno določeno delo.
7. Stanuj v suhom prostori.
8. Po deli počivaj i ne išči razburljivih zabav, kak plesa, pila itd. Če si oženjen, posveti čas po deli svojoj fami-liji.
9. Noč je ne zato, da se kiantivaš okoli, nego da po mo-litvi ležeš i spiš.
10. Dūšnavest ti postane murna, če opravljaš dobra dela, posebno dela smi-lenosti.

V pameti zmešanih je v našoj državi prek 30000. Po-teg teh mammo še 25 jezero dūševno zaostale dece i 4000 tak-ših, šteri se ne vračijo. Kak za-lotna slika. I najveksi krivec te nesreče je alkohol. 250 teh ne-srečnikov more zapuštiti ljub-ljansko umobolnico, če država pravočasno ne pošle za vzdrža-vanje potrebnih peneznih sred-stev.

Pri nas je glavni dohodek živinoreja. Če se nam pa zgodi to, kak v Nemčiji, kde je 12 je-zero štal betežnih i že većinoma poginila vsa živina, v Franciji 80 jezero štal, v Belgiji 14 je-zero, v Holandiji 5 jezero, v Švici 4 jezero, smo v svojem siromaštvi popunoma vničeni.

Zato vsi od prvoga do zadnjega skupno z oblastjov de-lajmo na to, ka se kempriše re-šimo te šibe bože.

Kmet iz Polane.

50 letnica operacije. V Padovi v Italiji so z velikov slovesnostjov obhajali zdravniki 50 letnico, ka je Bassini zdravnik srečno operirao prvo kilo.

Rak. Rak v želodec dostao krat pride po vročem jeli, štero žeže stene želodca. Mesarje na-vadno ne dobijo raka. To pa zato, ar surovo meso ma v sebi takše lastnosti, štere vničijo niti, ki povzročijo raka.

Če nam z nosa krv teče, nagnimo se nazaj, sedimo mirno. Dobro je tudi z vročov vodov ali linoninim sokom prati nos i nosnice zateknoti z čistim pa-mukom.

Službena naznanila

Skupno združenje obrtnikov v D. Lendavi, priredi v dneih 6. 7. in 8. januarja 1938 tečaj mojstrsko-izpitnih predavanj v meščanski šoli v Lendavi. Tečaj je od zelo velikega pomena za vse mojstre, pomočnike (posebno za pomoč-nike, ki se pripravljajo k mojstr-skem izpitu) in starejše vajence.

Predavanja obsegajo razlago obrtnega zakona, davčnega za-kona, delavskih zakonov, knjigo-vodstva, računstva, spisja in kar je še s tem v zvezi in kar naj-bolj rabi samostojem rokodelski mojster iz teoretičnih predmetov v svojem poklicu.

Za udeležbo pridejo v po-štev vse stroke rokodelskih obr-tov, tudi stavbena stroka.

Tečaj se vrši tri dni zapo-redoma, ter znaša vpisnina Din 15,-, obenem mora kandidat prinesiti seboj en zvezek ter svinčnik, drugih stroškov kandi-dat nima.

Prijave za tečaj ter vpisni-no je vložiti najkasneje do 25. dec. t. l. pri tajniku združenja.

Uprava

Skupnega združenja obrtnikov v Dol. Lendavi.

BLAŽENO VESELO NOVO LETO ŽELE

Žerdin Martin trgovina z mešanim blagom, Žižki, svojim odjemalcom	Prelog August, mesar Beltinci, svojim odjemalcom
Žerdin Kazimir trgovina z mešanim blagom v Črensovcih, svojim odjemalcom	Kolenko Ivan trgovec z mešanim blagom Odranci, svojim odjemalcom
Bauer Šamuel gostilna v Črensovcih, svojim gostom	Joško Klepec i Šimon Beltinci, svojim odjemalcom
Kocet Ivan trgovina z mešanim blagom v Črensovcih, svojim odjemalcom	Peter Osterc trgovina z mešanim blagom in deželni pridelniki Beltinci, svojim odjemalcom
Klepec Karel manufakturna trgovina v Črensovcih, svojim odjemalcom	Lutar Blaž krojač Beltinci, vsem svojim naročnikom dela in blaga
Brata Žagar trgovina z mešanim blagom v Črensovcih, svojim odjemalcom	Dobošič Jožef brivec Lendava, svojim gostom
Gostilna Škoberne Črensovci svojim gostom	Kardoš gostilna Lendava, svojim gostom
Kramar Ivan trgovina v Črensovcih, svojim kŭpcem	Horvat Matjaš gostilna Lendava, svojim gostom

I 524/37 - 10

I 858/37 - 7

Dražbeni oklic. Dražbeni oklic.

Dne 17. januarja 1938 ob pol 10 uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 22 dražba nepremičnin zemljiška k. o. Nedelica vl. št. 157 B 30 a, 32 a in 35 a parc. št. 164 njiva, sedaj njiva, stavbišče in dvorišče s hišo štev. 139. Cenilna vrednost: 3.000 Din., vrednost pritkline: najmanjši ponudek: 2.000 Din., varščina: 300 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpo-nejše pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdržitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na draž-beni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v D. Lendavi,
dne 28. nov. 1937.

Dne 17. januarja 1938. ob 10 uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 22 dražba nepremičnin zemljiška knjiga k. o. Bistrica vl. št. 695 B 26b in 28. 1/2ica parc. št. 568 b pašnik in hiša št. 124 dvorišče. Cenilna vrednost: 10.000 Din., vrednost pritkline: najmanjši ponudek: 5.000 Din., varščina: 1.000 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpo-nejše pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljavljati glede nepremičnin v škodo zdržitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na draž-beni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v D. Lendavi,
dne 28. nov. 1937.

vijo: „Znaš, tuj svoj kranščak od-nesi v preklit, ga tam obesi, na-zaj pridi, pa mo si te dale gu-čali.“

Lejko si mislite, kak mi je vroče gratalo, bio sem pa kak rak, nikam sem nej vūpao gle-dati, ka bi se skorom vdaro v gospoda kaplana, ki so ranč šli v kühnj po špeh (vej znate njū-vo navado, ka so to najraj meli za zajtrk, pa s šnopsom so ga polejali, z ednim štamprlom, ka ne bi želodec, ali bole poveda-no špeh mislo — či bi ga z vo-dov polejali, ka ga je pes po-žro —), gori pa doli so me po-glednoli, pa pravili:

„Ti, dečko, s tebov pa ni-kaj nej vredil!“ — Samo to so pravili, pa so dale šli. Nej sem vūpao gledati za njimi, samo doj po nosi sem bliskao z očmi pa vroči znoj znojio, ka mi vse po čeli doj teklo. — Po spita-vanji sem malo zaostao v pi-sarni, pa gospodi plebanuši vse raztolmačo; samo nasmejali so se pa pravili: „Grda beštija („zve-rina“), ta ženska!“

Vido je, ka bi gospod ple-banuš že radi zaključili pogovor, ka so gvušno meli kakše silno delo, te je pa pravo:

„Naj mi zato ne zamerijo, ka sem jes en butasti paver, ali jako rad v dūhovniškoj družbi, ka me to najbole veseli, pa je moje srčno zelenje vsikdar bilo, ka bi dūhovnik postao, ali tak siromaški smo nej, ka bi se lej-ko na siromaško šolao, bogati pa šče menje, ka bi dūhovnik postao, ka bi se lejko za svoje vō včuo. —

Pa me to najbolje žalosti, ka se ljudje v cerkvi skoron vsi tak svēti držijo, gda pa vō pri-dejo, te pa začnejo ogovarjati i ogrizavati:

Ja, vej pop lejko tak guči, vej to njegov krūh. —

Ne razmim, ka morejo tak nespametno gučati, kak či bi z gorē prišli... Vej znam, ka vsi dobri nede nikdar, vej mi šče straža majster (žandar) pravo, ka či bi vsi tak bili kak jes, te orožnikov več nej trbelo, pagda sem pri fiškališi ednok nikše delo meo, te se tūj na moje miš-lenje smejao pa pravo: „Ja, te mi krūja nemo jeli.“ — Škūšavao me, što me to vse navčo, ali te sem njemi povedao, da to njemi nej skrb. —

Jaz pač od te poti ne po-pūstim.

Vej so me mati na smrtnoj posteli samoga pozvali k sebi, pa mi pravili, da mi po dūšnoj vesti, kak najstarejšemi, prekda-jo, če ščem, pa sem pravo: Nej, vej se ženo tak eli tak nemo, penez za bratjo pa tūj nej mogao zlej-ka vkūp spraviti, ka bi je vō plačao. — Samo za svoje življenje potrebno ščem v hiži meti, dru-go nikaj; naj samo brat dobro žensko k hrāmi vzeme, ka me ne bi kak tak napelala kak tista pred fermov, zato se je pa šče zdaj hābam.

Tak po domače si lejko z Vami pogučim.

Še to, kak so me včili pa nikdar ne pozabim, kak je Bog čisti Dūh ober nas vsej, pa po-vsedi.

Znam, ka mate dosta dela, gospod plebanuš, pa sem tak veseli, ka sem pri njih, pa bi že odišao, ali tak sem rad med po-štenimi pa vučenimi ljudmi. — Samo šče par reči:

Večer nejdem rad okoli, ka se šče pri potrebnom deli, kak, postavimo, či seme lūplejo ali

perje češejo, dosta greha včini. — Zato sem pa, hvala Bogi, svo-jo nedužnost dozda obćuvao. — Kelko se pri tom t Baši tūdi mam zahvaliti, to zna samo Bog.

Vej oni tak bole znajo, da je negda Bog sam po sveti hodo, nato pa je svoje namestnike po-stavo. I eden dūhovnik ranč tak glasi božo istino kak drugi, zato je pa velki beteg bio v našoj fari, gda so se ljudje za prvej-šega kaplana volo tak strašno grožali. Kelkokrat sem jes te bio od protivnikov obrisani pa šče zbili bi me, či bi vūpali. Pa čūdno, največ takši ljudje so se te svajūvali, ki ovači popa nik-dar neso radi meli, Bog poma-gaj. — Peneze za belice so te pobirali, ka so se za ovim vo-zili, vej tak znajo, pa je nej bilo prav! V kaksoj krivici so bili tisti hujskači; hvala Bogi, da zdaj nišče ne meša. Kak se je eden z menov svado, pa me nikdar več ne pogledno, pa me ešče zdaj ne pogledne z dobrim okom. — To je sveta istina: samo to bi si želo, ka se kaj takšega pri-nas več nikdar nej ponovilo. — Kelko se je brez potrebe gučalo, ka bi lejko svetoga Pisma reči

naobrnio: „Gučite, pa ne vete, ka gučite...!“ Vnogi starejši so se te zmešali, pa so nas nikdar v šoli tak mīlo ne meli kak dnes,den. — Lik, vej znajo, ka kniga ka-že: „Ftiči so se nej nikdar z lāgo-jim na kelnice zvali...“

Moški je opazo, da so proti konci gospod plebanuš nekaj začnoli v knigi iskati. Zato so ga poslušali, ali vido je, da itak trbej že iti, te se je pa lepo za-hvalao, ka so ga tak dugo poslu-šali, potožo je, ka letos lekaj vse zagnjli, či de tak šlo dale, ka je telko deža spadnolo, pa šče sneg zdaj kaple v že itak velki „cepelejš“ (snežna brozga).

Gospod plebanuš so njemi še zadnjič dali roko i še ednok poglednoli zanimivoga moža, pri-jetnoga izraza, z nakraj počesa-nimi rjavimi, že malo belkastimi vlasmi, z drobnimi dūšnimi pla-vimi očmi i prosto našerci raz-raščenimi mustači... Skozi okno so šče vidili, kak plahoče na eden kraj zapičeni šorc, blato pa vsik-dar bole špricka na visike črevle. — Naskori ga je zakrio bližanji breg, ostao je samo lepi spomin, kak za pokojnimi dūhovniki... ic

Boj proti stiski v novom leti.

Stiska. Kak je to strašna reč. Gde je što, da je ne pozna? Dete, štero šče ne hodi v školo, že guči od stiske. Stiska stanuje skupno z našim kmetom.

Kmet gleda z žalostnim okom v bodočnost. Ali bo boljše v novom leti? Pita se, kak bi se mogeo stiske rešiti, ali jo bar zmanjšati. Išče pomoč pri drugih. Ne najde je zadosta. Tere si glavo, kakda si sam pomore. Odoči za novo leto kem menje izdati i novih dugov ne delati. V novom leti hoče iti po poti šparanja.

Meni se vidi, da se ravno na šparanje gnjes dosta pozabilo. Kmet mora šparati, gde more i gde je potrebno. Malo se zglednimo, za kaj se potroši težko zasluženi penez.

Porcijo ali dačo moramo plačati državi, ar je človek društveno bitje i država je edno velko društvo. Čiravno bi že porcija lejko bila nikelko menjša. Vupajmo, da bodo bar občinski nameti menjši s tem, da so se poedine vesi združile v edno občino!

Sol so že nūcali naši pradedeki pa v tom ne moremo šparati. Cuker je gnjes že tudi potreben. Pa tukar se že mora paziti, da ga ne potrošimo preveč.

Kruh je živlensko pitanje. Vnogi morajo v mrzlo tujino, da si ga zaslužijo.

V nešternih hišah pa že vidimo, kak se deca igrajo z gumastim medvedom, z lepo počesanov punčkov, kak Nacek jaši „belca“, ki košta nikaj menje kak 200 dinarov. To vidimo v hišah, gde so pokolenja odrasla, ki so ne poznala kupienoga konja, gde so dečki „štilc“ jahali pa so le zraši. Nacekov oca bi pa lejko napravio konja, ki bi šče Nacekovoga Naceka počakao, pa šče ne bi bio prestari. Nacek bi bio ponosen na njega, ar ga je napravo oca sam, i ne edna fabrika. Ešče na stotine drugih reči se vidi po hišah, ki koštajo, a lejko bi bile doma napravlene.

Gvant, obleka. To je mogoče največša rana edne velke kmetске familije v toj suski. Za to se izda največ penez. Tukar se pozabi na siromaštvo, na stisko. To mora biti!

Gledam v nedelo pred cerkvijov naše ponosne dečke. Poznam mišterne, šteri se morajo dnevno boriti za skorico kruha,

pa nosijo lakirane čevle. Zadošta žalostno!

Ženske. Od njih bi mogeo pisati edno knigo, ar so „Novine“ premale, ka bi v njih našeo grehe ženske mode. Ka so naše Evine hčeri lejko že ne cele gospodične? Svilnate nogavice, svilnata obleka je že nekaj navednoga. Letni kaput, klobuk se pomali odomačuje. Meščanska moda je že ne več monopol mest, varošov, to so izvojskūvale tudi kmetске ženske. Čakamo šče v vsako ves 2—3 ženske salone.

Delavke iz Francije nam prinašajo šče novejšo modo. Šminkanje že tudi ne fali. Pariz je središče mode za celi svet. Naše delavke ga z te strani že dobro poznajo. Nevejo pa, da je moda največ v službi židovskega kapitalizma. Kmet ga pa naravnost podpira s tem, da kūpije to židovsko blago.

Gde so časi, kda smo meli narodno nošnjo? Tisto, ka je bilo pristno naše, je iz naroda izginilo. Namesto doma pridelanoga prihaja fabričko. Moda zahteva fabričko. Gnjes se većina sramuje narodne nošnje. Gnjes se kūpije „lepi“ fabrički gvant.

V novom leti bomo mogli misliti pali na svojo! Nazaj k ednostavnosti, nazaj k narodnoj navadi, nazaj k Slovanstvu!

Naši praočevje so nej poznali židovskih izdelkov. Oni so bili neodvisni od drugih pridelkov, od židovskega kapitalizma. Oni so znali svoje centi. Pridelali so si vse sami. Gvant njim je raseo na njivaj. Mi štemo v knjigah od njiv, štere so bile plave kak morje. Cveo je len. A zdaj?

Na naših njivah bi morao pali len cvesti! Konople se moro ponovno sejati! Koloyrat more nazaj v vsako kmetisko hišo! Dečki morajo krosna vkup skladati! Zimski večeri moro ponovno postati kmetiski, slovenski večeri! Ručno delo, šivanje narodne nošnje je parola za naš čas! To, ka so meli naši praočevje, moramo si nazaj osvojiti! Svila se ne sme viditi po naših hišah, nego bele slovenske lenove robace, reklini i janke! Boj proti židovskoj modi po naših selah, je boj proti stiski.

Kmeti ne bo nišče v oči metao, či bi hodo v svojoj narodnoj nošnji, da je nekulturen. Vsaki pametni človek bi pa pravno, da je kmet nekulturen, či ga

Nenavadno dobri spomini.

Grčki junak Temistokles je poznao v Atenah 40.000 prebivalcov po imeni.

Perzijski krao Cir je poznao po imeni pa po obrazi 30.000 svojih vojakov.

Seneka, rimski modrijan, je znao na pamet 2000 reči v istom redi, kak se jih je navčio.

Mitridat je znao jezike vseh 22 narodov, ki so prebivali v njegovom kraljestvi.

Cezar je narekūvao istočasno 4 pisma največše veljave.

Sv. Hieronim je znao hebrejski, grčki, latinski i skoro vse jezike vzhodnih narodov.

Sy. Antonin je znao na pamet vse odluke cerkvenih zborov.

Sv. Tomaž Akv. je nikdar ne pozabo, ka se je ednok navčio. Znao je na pamet sv. pismo, vse sv. očeve i tudi svetne vucenjake.

Pico della Mirandola je v starosti 18 let znao 22 jezikov i je potem, gda je kakšo reč trikrat prečteo, znao ponoviti v istom redi naprej i nazaj več jezero reči.

Kardinal Mezzofanti je bio pozvani spovidayat dva na smrt obsojeniva. Bilo je ešče samo 24 vŕ časa. Kardinal se je celo noč včio njiva jezik. Drugo jutro je vse razmo, ka sta njema obtoženca povedala v svojem jeziki. V starosti 50 let je znao 50 jezikov.

Sv. Ivan Bosko je v mladosti prečteo veliko Farinovo zgodovino. Na stara leta se je vsega spominao, ka je čteo i znao povedati celo stran, na šteroj je bilo pisano. Kak deček je že znao ponoviti od reči do reči celo predgo, kak jo je čuo v cerkvi.

vidi v svilenoj robači orati z lesenim plūgom! Kmet more biti svoj! Samostalen! Neodvisen od raznih fabrik! Či so razmere med rečmi, ki jih kmet mora kupiti i med rečmi, ki jih ma za odati, tak velke, si je kmet v vnojom sam kriv. Zakaj kūpije tisto, ka si more sam pridelati!

Kmetiski pridelki bodo meli vsigdar svojo vrednost. Kmet je hraniteo naroda. Vsi drugi stani so odvisni od kmeta. Kmet zavedaj se toga! Kaj sam pridelaj, toga ti ne trbe kūpiti. Kmet, bodi svoj! Kmet, cenj svoj! Bodi vsigdar zaveden, da si kmet! B.

Parcelacija.

Pri nas šče vlada stari magjarski zakon parcelacije ali deobe. Zakon je za skupno dobro. Zgodi se pa, da zakon s časom zgubi svojo vrednost. Kda več ne služi skupnomi dobri, postane lejko škodlivi, neplodnos i prestane biti zakon.

Zakon parcelacije je bio mogoče negda resan potreben i koristen. Či nam pred očmi stojijo kompleksni grofovске zemle, štera je pripadala ednoj familiji, lejko pravimo, da je takši zakon bio potreben, da se ta zemla razdeli, kak je že to napravila agrarna reforma.

Či pa gledamo te zakon na Dolenjskom v Slov. krajini, gde nega več kmetij, je tukar že nepotreben ali pa šče škodlivi. Kmetije so prestale biti. Zakon parcelacije jih je razdro.

Kak je že v navadi, stariše pa tom zakoni delijo svoje premoženje deci. Ide se za tem, da vsaki dobi svoj del. Gleda se na pravičnost — vsakomj svoje. Dobro zemlo bi pa vsi radi meli i zato, či je ravno mali falat, ga delijo. To ide po zakoni.

Pri tom ne vidijo ljudje, da sami sebi delajo škodo. Kak je žalostno viditi po naših polaj, da se že meja meje drži. Od edne meje do druge so štiri brazde. Z plūgom se že takši falački nemrejo orati. Kaj se pa na njih pripovle?

Ali ne kriči že to pa ednom drugom zakoni, po ednoj reformi? Potreben bi bio eden novi zakon, šteri bi prepovedao nespametno deobo ali bi jo bar omejio, da se od 3—4 plūgov menje, kak srbski zakon določi od 5 plūgov, menje ne sme deliti.

Pri nas je siromaštvo že zavolo preneseljenosti. Deoba pa dela šče večše siromaštvo. Lūdje sami to ne vidijo. Zato bi dobro bilo, da bi višja oblast pomagla kmeti. Ne samo, da je te zakon zemlo razcepao, nego jo je tudi razmetao. Kelko je takših, ki majo takše ogone z šturimi brazdami na desetih i večih meslah. Eden falaček od drugoga je več vŕ poti oddaljeni. Kelko se zgubi pri tom časa i se zato slabo oodela! — Navadno kmetje, šteri majo svojo zemlo tak daleč v drugih občinah, jo slabo delajo i slabo pripovlejo, ar nemrejo z gnojom tak daleč. Kelko je tu škodel!

V tom pogledi bi dobro bilo, či bi se kmeti pomaglo z ednim zakonom i reformov, da

bi kmet meo svojo zemlo, kelko je to mogoče, skupno v ednom falati, ali pa bar v ednom kraju i bližini. Tak je švicarskomi kmeti pomagla država. Izdala je zakon, da kmet mora meti zemlo skup i grūntovje morajo biti vednaki z štirimi kotmi. Prle je bilo nikelko slično kak pri nas. Zemla je bila razmetana i grūntovje neso meli nikše prave geometrijske oblike.

Inženirska komisija je vse razmerila i napravila nove poti. Edna druga komisija je ocenjivala vrednost poedine zemle, da je vsaki dobo po pravici. Ki je zgubio dobro zemlo i dobo božno, je dobo nadoplačano v penezaj.

K toj reformi je prišla šče edna dobro izvedena kanalizacija. Ta reforma pa je ne šla brezi poteškoč tudi v dobro organiziranoj i discipliniranoj Švici!

V Slov. krajini bomo tudi morali misliti nato! Reforma, a največ edna dobra kanalizacija že leta kriči za tem! — B.

Velko delo našega rojaka.

Potrebno je, da se narodje med sebov dobro poznajo, ar samo tak se lejko poštujejo i v miri živējo. Posebno potrebno je to za sosedne narode. Čūdno je, da smo si Slovenci z Vogri sosedje, celo v istoj državi z njimi smo živeli, pa nas Vogri jako malo poznajo. Ne poznajo najpre našega duševnoga bogastva. Zato je velko delo, če što skrbi za medsebojno spoznavanje obeh narodov. Takše delo že dugo, okoli tresti let, opravlja med Vogri naš rojak dr. Avgust Pavel, profesor v Somboteli. Napisao je že dosta v raznih listaj o nas. Zdaj pa je povogrščo dve pripovisti najbolje glasovitoga slovenskoga pisatelja, Ivana Cankara: „Hlapec Jernej i njegova pravica“ pa „Potepuh Marko i kralj Matjaž“. Obe deli sta izišli v skupnoj knjigi. Vse vogrske novine i znanstveni pa književni listi pišejo zdaj o tom deli, hvalijo lepi Pavlov prevod i povdarjajo, da je Pavel seznanio Vogra z njim dozda nepoznanim narodom Slovincov. „Če se bomo od zdaj ešče bole zanimali za Slovence, bo to zasluga Cankara i dr. Pavla, ki nam ga je pokazao“ — tak pišejo Vogri. Zato se lejko veselimo lepomi uspehi svojega rojaka, pesnika i znanstvenika, pa njemi želemo, naj se njemi ešče dosta spodobnoga posreči!

Sosidje.

Vej je nej samo veselo, pač pa zanimivo in — mogoče de komi dober navuk . . .

Pri najbližanjem začnem: Gašpar njemi ime, je dober človek samo veliki lump. Še zdaj, v tom deževnom vremeni, gda je vode v pivnici meo puno, pa je ne bio rad preveč daleč, pa žmetno vŕ noso, je

Velika zgodovina.

V tihi zimski noći pred malone 2000 leti se je razlegalo veselo petje po betlehemskih planjavah: „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“ Božji poslanci, množica angelov je pevala radostno pesem. Bog miru je bil sam prišel na svet, da prinese mir ljudem, ki so zanj razpoloženi. Bog miru je ljubko dete v betlehemskih jasliah, čigar rojstva se spominjamo danes. Slavospev doni danes po katoliškem svetu. Zakaj? Ker dete v jasliah je resnično Sin večnega Boga.

Ko je rimski cesar Avgust premagal vse sovražnike in si postavil cesarski sedež, do tedaj nepopisne krasote, takrat je ponehal po dolgem času boj. Svet se je veselil miru. Vladala je skrivnostna tihota, kakor da se svet pripravlja na velike dogodke. Cesar je imel v oblasti usodo sveta. Avgustovo ime so izgovarjale ustnice vseh ljudi. Hinavci in prilizovalci so se že trudili, kako bodo laskavo častili cesarja, kako bodo dvorili Avgustu.

V 42. letu Avgustovega vladanja se mahoma dogodi nekaj nepričakovanega. Poleg zlatega cesarjevega sedeža vidi svet uboge jaslje. Medtem ko Avgust vodi usodo tisočerihi ljudi, leži v naročju uboge matere revno dete. Je li mogoče najti večje nasprotje kakor je navedeno? Avgust v Rimu, dete v Betlehemu. Tam bogastvo, veličastvo, mogočnost, tukaj uboštvo, nizkost, slabost. Tam mogočen cesar, tukaj jokajoče dete.

Minula so leta. Nekdaj mogočno rimsko cesarstvo je razpadlo. Cesarska krona je bila odvzeta rimskim mogotcem. Preminuli so drug za drugim prevzetni zapovedniki. Drugo kraljestvo se dviga, večje, mogočnejše. To kraljestvo narašča od stoletja do stoletja. Drugo ime izgovarjajo ustnice vseh ljudi, drugo ime živi v srcih vseh. In to ime je blagoslovljeno od roda do roda. Kdo je novi osvoboditelj sveta? Betlehemsko dete je, Jezus Kristus, Sin živega Boga.

Leta 69. po Kristusovem rojstvu se poruši tempelj kaptoljskega Jupitra v Rimu. Leta 70. razpade tempelj v Jeruzalemu. Dvoje največjih svetišč predkrščanske dobe zgine, narodom v znamenje, da je napočil čas odrešenja.

Po desetkratnih preganjan-

jih, po tristoletnem boju, zmaga vera Odrašenikova. Pade razuzdani Rim, postane plen in suženj barbarov. Cerkve Kristusova stoji, se razširja dalje, dalje. Nastanejo nove države, nova kraljestva se ustanovijo nad razvalinami starega sveta. Pa tudi poslednja razpadejo. Kraljestvo Kristusovo ostane in nadaljuje zmagoviti vhod v vse dele sveta. Resnično, da je božje delo. Kdo ga je dovršil tako čudovito? Betlehemsko dete, Sin božji.

Dvatisočet let bo kmalu minulo, odkar se je zaprčelo čudovito delo prerodenja človeštva. Kolikor let obstoja, toliko let boja. Pagansko modrijanstvo, oprto na meč samodržca; krivoverstvo srednjega veka v zvezi z barbarstvom, ter pravno propalostjo; napačna filozofija novejših dobe v spremstvu despotizma in anarhije so bili resni sovražniki, s katerimi se je moralo bojevati krščanstvo. Pa glej! Meč imperatorja je že davno strti; krivoverstva iz tistih časov so se pozabila; vse težave so in bodo končno donesle Kristusovi Cerkvi novo življenje, nove zmage. Kdo je podelil Cerkvi moč, da je šla skozi boje vsakokrat kot zmagovalka? Tem močnejša na znotraj, čim slabejša se je zdela na zunanaj. Bilo je betlehemsko Dete, Jezus Kristus, Sin živega Boga.

Njemu je dana vsa oblast, na nebu in na zemlji. On kaže tek soncu. On odkazuje pot zvezdam na brezmejnem nebesu. On pošilja blisk na zemljo. On zaukazuje gromu. On vodi vodo v potoke in morja. On je postavil nebotične gore. On je preštel pesek ob morju. On, kralj časa, vodi tudi usodo človeštva. On, ki je ustvaril nebeske duhove, je tudi neomejeni kralj duhov na zemlji, to je, naših neumrjolihih duš.

Jezus Kristus, Sin večnega Boga, ki ga nebesa ne morejo obseči, je v revnih jasliah. On, ki je gospodar celega sveta, leži na trdi slami. Jokajoče dete v jasliah je večni Bog. Ponižal se je on, da bi dvignil človeka. Kaj je hotela njegova neskončna ljubezen, oznanjujejo danes nebeski duhovi, ki so v množici obiskali betlehemski hlevček in kličejo vznemirjenem svetu: „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“

Hočeš vedeti, kaj je pravi mir, kje je najti pravi mir, poslušaj sladke besede, ki so jih

Kitajska, Yunnanfu, 10. nov. 1937.

Več dobrih oseb je po rokah moje sestre i drugih, ki so nabirale, darovalo pomoč za naš novi misijon v Yunnanfu i ta pomoč nam je te dneve dospela sem na dalni vzhod. Iz srca se zahvaljujem vsem dragim dobrotnikom i je zagotavljamo naše misijonske hvaležnosti. Vsaki den se z našov decov zbiramo okoli oltara v našoj kapelici i goreče molimo za vse te naše drage dobrotnike i prosimo božega blagoslova na nje. Velko delo smilenja so napravili, pomagajo graditi božji dom, iz šteroga se potem širi bože kraljestvo med velikimi milijoni poganov. Gotovo si delijo ti darovnice z nami naše težko zasluženje pri pokristjanjenju teh poganov i divjakov, i Bog bo v svojem neskončnem smilenju rosio bogati blagoslov ma njih domače žrtve za tak zvišeno delo rešenja poganov i duš. Medtem ka Vam izražam svojo najpriščišnjo zahvalo za vsaki najmenši milodar, ki ste nam ga naklonili z svojim pritravanjem, vas vse šče, dragi dobrotniki, prosim, da tudi nadale se žrtvujete i nam pomagate nositi naš težki misijonski križ za rešenje velikih poganov, ki šče nepoznajo ljuboga Boga. Naše življenje je puno vsakovrstne nevarnosti i težav, rame naložene s težkim misijonskim križom, združene z vsakovrstnim premagivanjem i težavami, življenje v vednoj smrtnoj nevarnosti, i vendar nas boža ljubezen i ljubezen za rešenje tej siromakih poganov sili, da nevstrašeno i nepremagovano stopamo naprej proti vsem tem težavam i nevarnostim, po našoj apostolskoj poti, i iščemo vedno več duš, da bi je osrečili z nebesami. Tak vas tudi prosim, da nam sledite na toj poti z vašim malim premagovanjem i nam pomagate z njim rešiti kem vekše število duš. V nebesaj, tam pri Gospodari toga velikoga vinograda božega, si bomo po tom kratkom zemelskom življenju delili naše trude i zasluženja. Oh, kak nas bo te veselilo vsako dobro delo i premagovanje, štero smo na toj zemlji doprinesli iz

angeli govorili v sveti božični noći. Ko so božji poslanci prinesli veselo novico: „mir ljudem, ki so dobre volje.“ — Mir zadobiš samo pri Bogu, katerega si dolžan častiti, ljubiti. — R.

Misijonska poročila.

lubezni do Boga i do nemrtelnih duš na toj siromaškoj zemlji. Naj se vam nevidijo težki trudi premagovanja i požrtvovanja za razširjanje božega kraljestva med pogani, zakaj to nam bo najslajše tolažilo in plačilo po našem zemelskom življenju. Oh, kak hitro nam poteka to kratko življenje i skoro nepričakovano i neopazno se bomo morali znajti pred vrati večnosti i kaj nas bo pri toj sodbi najbolje tolažilo, bodo dobra dela, štera smo doprinesli tu na zemlji za rešenje duš, ki so tudi bile ž Njegovov presvetov Krvjov odrešene, a ga šče nepoznajo. Naj vas tolažijo, predragi dobrotniki, te misli, kada vam bo znova trbelo segnoti v žep i si kaj od vaših žulov odtrgati i nam na pomoč darivati.

Ka naj vam povem od velike vojske, ki jo moramo prenašati na toj dalnoj Kitajskoj? Krivični sovražnik je napadno nam to našo drugo zemelsko domovino i ropa pokrajino za pokrajino, ruši s svojim vnoštevilihim zrakoplovstvom nedužna mesta i vesi daleč v zaledji bojnih vrst i na jezere nevolnih nedužnih ljudi je postalo i postaja den za dnevom žrtev teh grozodejstev. Vesi i mesta porušena, ljudje brez domov i brez vsega, izpostavljeni mrazi i vročini, lakoti i kügi, ki razsaja pri takšem upostošenju. Mi, ki smo daleč od bojnih front, smo tudi v vednom strahi pred obiskom sovražnih letal; i vladne odredbe so nas prisilile, da že zjutraj ob 6 vöri moramo zač-

noti z včenjom do 9 vöre i nato ob treh popoldnevi do pöte, da nebi bila deca izpostavljena v šolah nevarnostim bombardiranja. Naši ogradi i dvorišča se pravi strelski jarki i skrivališča pred zračnim napadom sovražnika. Nažluk tomi, da je Kitajcov vno go več kak Japoncov i da so jako dobri i hrabri vojaki, vendar obvpüjemo, da bi bila zmaga na našoj strani. Čeravno so se dugo i krčevito Kitajci branili pred Shanghaijom na Tiencijskoj fronti, je prevnogo bole oboroženi i tehnično pripravljeni sovražnik že skoro dosegejo svoj roparski cio i si osvoje mesta i pokrajine, ki jih žele odvzeti našoj mirolubnoj Kitajskoj. Nam oznanitelom lübezni i mirü ne preostane drugo, kak da molimo za mir i lübezen med narodi, posebno še, da nam pri takšem polomi lübi Bog reši našo Kitajsko pred komunističnov revolucijov, ki za zdaj tak proti od ruske strani. Rusi so jako pridobili z svojimi penazi javno mnenje i časopisje, da je le edino komunizem zmožen rešiti Kitajsko pred japonskim imperijalizmom, žalibog zaslepleni narod rad sledi toj še vekšoj sovražnoj zasleplenosti, da s tem lahko porine lastno deželo v še vekši prepad. Mi vüpamo na močno i odločno volo kitajskih državnikov, da se ne bodo dali preslepti i da bodo znali protistati pretečoj nevarnosti.

Meolic Štefan,
salesijanski misijonski brat.

INDIJA.

Sv. Ivan Bosko, obrnivši se k svojim dobrotnikom i sotrudnikom je pravo: „S pomočjov Vašega sodelovanja smo mogli razširiti svoje misijone po celom sveti.“ V Indiji mammo najlepši uspeh med Khasi, od šterih sem vam že gučao zadnjikrat. Pogledajte si sad misijonarov v Asani leta 1936-37:

Krstov odraslih	3.705
Krstov dece od nevernih	1.238
Krstov dece od kristjanov	1.518
Krstov v smrtnoj nevarnosti	602
Vseh krstov	7.063
Število katoličanov	53.890
Število katehumenov (ki se pripravljajo na krst)	4.257
Obhajil	299.935
Spovedi	135.130
Hišnih zakonov	115
Poslednjih olj	210
Št. katehistov (ki včijo katekizem)	454
Cigan Ivan, misijonar.	

CENE.

Penezi.	Dinarov vala:
Angleški funt	214-54—216-59
Nemška marka	17-40—17-54
Austrijski šiling	8-40
Vogrski pengo	8—8-76
Grčka lira	31-50
Amerikanski dolar	43—47
Holandski goldinar	23—24
Švicarski frank	9—10
Belgijska belga	7-37
Italijanska lira	2-31
Francoski frank	1-40
Česka korona	1-54

Zrnje, 100 kg. v dinaraj: pšenica 160—210, žito 205, oves 150, kukorica 100—110, grah 110—180, ječmen 110—125, proso 130, hajdina 150.

Živina. Kg na živo vago v dinaraj: Junci debeli 6-50—6-75, poldebili 4-75—5-75, bikli za klanje 4-20—4-50, krave za klanje 3—4, plemenske krave 3—3-65, krave za kolbase 2—3-50, telice 4-70—5-50, teoc 7-50—5, praščiči 7—8-50, plemenski prasci 5—6 tjeđnov stari 115—140, 7—9 tjeđnov stari 120—150 Din. po falati. Konji 3000—3500 Din.

nji? — Pa ste to krv prosili, naj dá moč tudi vašoj nemirnoj krvi, ki vas blodi po krivih potaj? — O

VEZ LÜBEZNI Z NAŠIMI IZSELJENCI V TŮJINI.

Pisma naših z tujine

Milostipuno novo leto želejo svojim domačim, rodi, botrini, poznancom, prijatelom, prijatelci, duhovnim pastir, domačoj fari i vesi, uredništvu i upravnistvu i vsem naročnikom Novin i celoj Slovenskoj krajini pa prosijo Jezuseka, naj v novom leti vse blagoslovi.

Zorko Hedviga i Magdič Orša, Zagreb, iz Ljakovec: Ščeve liste naprej plačati, ka vse te brez skrbi, mislive na Marijino družbo v Beltincih z veseljem.

Francija — Nemčija.

Oslaj Magdica, iz Filovec: Toplo se zahvalim za lepe naše liste, štere redno dobivam, sem i v novom leti naročnica i je plačala naprej; **Šajt Marija,** Coulommiers, od Sv. Jelene: Bog vam plačaj na lepih Novinaj, višek od naročnine je podpora; **Ficko Tinika,** Andrež, iz Vidonec: Posebno mi je na srce naša mladina, naj se ne pokvari, službo sem spremenila; **Hozjan Štefan i Augustin Ivan,** Kociper Ivan, Zarkovitz, iz Odranec: V novom leti nam pošlite poleg Novin tudi Mar. list, višek naročnine ostane na Dom sv. Frančiška; Novine so nam na veliko radost, ar je dobimo vsele v nedelo predpoldnom, gda si prečemo evangelium i navuk, ar k meši ne moremo zavolo prevelike oddaljenosti od cerkve. Izročite naše pozdrave tudi g. dr. Klari, nar. poslanci; **Kralj Jožef,** Bassendorf, iz Žižkov: Zahvalim se na rednom pošiljanji Novin, v šterih smo najšli veliko duhovno veselje i so nas razveselile tudi te, gda so nam javile, ka lejko pošle peneze domo; ne smo mogli ves čas k meši, ar smo ne bili med katoličanci; jaz se vrnem domo, pet jih pa ostane tu, ki naprej ščejo meti Novine; **Staka Rozika,** Lesceherolles, iz Lipovec: Lepi je naš kalendar; naročim se znova vse naše liste, v šterih najdem pravo slovensko reč, ki nam olejša srce v tujini. Istotak pozdravljajo moja sestra **Francka, Bobovec Franc, Tratnjek Pista i Muinaric Tinec.** Bog te živi Slovenska krajina, pozabli te nikdar ne bomo; **Casar Štefan,** liberstedt, z Fokovec. **Pertoci Jožef,** z Rakičana, **Potič Ludvig,** z Fokovec, **Horvat Ignac,** z Rakičana, **Flisar Vilma,** z M. Črnc, **Guft Jozeja,** z Borejec, **Banfi Ida,** z Vaneča, **Horvat Ignac,** **Flisar Vince i Kovač Ludvig,** z Domanjševce. Vsi smo pri ednom dobrom krščanskem gospodarju, pet minut od cerkve. Vse naše liste nam pošlite na novi dani naslov; **Jeneš Marija,** Vailly, iz Odranec: V vsakom stopaji življenja naj vam bo Marija z Jezusekom na pomoč i vas okrepi, da te mogli naprej vrejšvati naše liste, ki so naša radost v tujini. Gda je dobim, mislim, ka sem pismo dobila od doma. Bog povrni na rednom pošiljanji. Gda sem kalendar dobila, sem polubila od veselja sliko Srca Jezušovoga. Z menov pošilata tudi pozdrave **Vegič Mihal,** iz Odranec i **Vučko Marija** iz G. Bistrice, **Gutman Andrej,** Theolune, iz Bogojine; **Toplak Ignac,** No Ardos, z Gaberja: Kak fuce smo razstepeni po celom sveti, vi nas vkup držite z svojimi listi, Bog vam povrni; **Ciglar Micika,** Vauremond, iz Korovci: Že šest mesecov sem ne bila pri svetov meši, zavolo pomenkanja duhovnikov; o da bi že ednok se mo-

gla spovedati. Nega duhovnikov, zato pa vmira mladina po tujini. Naročim naše liste na l. 1938. tudi, molite za mene, da se mi zdravje zboljša i pridem do svojega cila. Z posebnov lübeznoštvov odpiram srce pred cankovskov Marijinov družbo, štere kotriga sem, pred družbenkami vsemi z voditelom vred; **Marič Katika** z Vančavesi: Žalosten je naš Božič v tujini, gda se njemi vi veselite doma i spevate lepe slovenske božične pesmi. Jedina tolažba so mi naši slovenski listi; **Lopert Marija,** Pamprono, iz Tešanovec: Liste redno dobivam, so mi veselje v toj temnoj tujini. Zadnjič sam dobila M. List, kalendar i prekrasno izseljeniško številko Novin. O kak so lepe. Lubi Jezuš naj plača pismo našega prezvišenoga višjega pastira. V novom leti sem znova naročnica na vse naše liste; **Hajdinjak Alojz,** Villiers: (Hvala za lepo podobico i dugo pismo, objavi se pri drugoj priliki); **Ůtroša Jožef,** a Semies, iz Sr. Bistrice: Želem vam vnogo zdravja, da te nam izseljencom mogla skoz duga leta pošilati prepotrebne navuke po vaših krščanskih listaj, štere z veseljem pričakujemo. Ostao sem na starom mestu; **Prša Martin i žena Kata,** Charmouille, iz Trnja: Naročnino za lani i letos, na sirotnišnico i kalendar poslala peneze. Sporočiva vam, da so nama Novine z Mar. listom na veliko tolažbo. Čeravno nama žile trepečejo od napornoga dela, vendar prvo prečeva naše liste, štere naj vežejo na lübi domači kraj, gde najni dragi živejo. O kak veseliva bi bila, če bi se z dragim malim sinekom mogla doma vdeležiti krasnih božičnih svetkov. Rosnate so najne oči, ar se nama je približao že tretji božič v hladnoj tujini „O sveta noč, blažena noč, prišla nam je pomoč“ — kak radiva bi jo v domačem kraju spevala i je ne moreva, borba za vsakdenešnji krüh naj loči od njega. Pozdraviam tudi rojstno ves lžakovci. Z Bogom draga domovina, z Bogom Slovenska krajina; **Radošič Josko,** z Bratonec, **Bulažek Martin** z V. Polane, oba v Charmouille: Srce nama joče od žalosti, da sva se mogla ločiti od domovine, ar nam domača zemlja ne da zadosta krüha. Novine Pršove čeva, ceravno nesva naročnika; **Glavač Barica,** Champ Jot, iz Bukovnice: Prav lepa hvala na rednom pošiljanji vaših listov, v veliko tolažbo so mi v mrzloj tujini; **Dominko Marija,** Pont Lagot, iz D. Bistrice: Oci se topijo v bridkih skuzaj, gda si zmislim na lübeni domači kraj, gde se tak lepo oohaja spomin Jezusekovoga rojstva. Mesto sem spremenila; **Toplak Ančika i Lakovič Trezika,** Saclac, iz Hotize: Minolo je že par mesecov, ka ne sve se oglašale, ne bodite čemerni, če pali pišve iz tujega kraja. Bodite zdravi, da te dugo mogli skrbeti za po sveti razstepene svoje ovčice. Dober Jezuš vam plačaj na listaj vaših, štere redno dobive i na lepom kalendaru. Pozdravive Hotiškoga Gospodina, svoje domače i ceio Hotizo pa najne prijatelice i poznanice doma i v tujini. **Zadravec Jožef,** Bartovo, iz Črensovec: Molite za nas, ar smo eti daleč od kat. cerkve i ne moremo do nje; liste redno dobivamo.

Sev. Amerika.

Vuk Helena, Chicago, iz Žižkov. Prečastiti g. Klekl! „Minolo je že preci časa, kak sem se poslovila od svoje rojstne

domovine i od vseh Vas, ki ste mi bili jako dobri. Misli mi vedno zahajajo nazaj med Vas. Prav vesela i zahvalna sem se počutila sredi med Vami. Prečastiti g., sporočam Vam, da sem hvala Bogi, prišla srečno nazaj v svojo novo domovino. Delo sem tudi dobila nazaj tisto, kaj sem mela prle. Pred kratkim sem nabirala za Turniške orgle. Oblübila sem p. g. dekani to, kda sem še bila doma. Če se mi bo posrečilo, malo poznej bom pa začela opet nabirat za sirotnišnico. Prečastiti g. želem vesele božične praznike i blagosloveno i milosti puno novo leto 1938. Prosim p. g. spomnite se me v Vaših skromnih molitvah. Vas pozdraviam i roko polüblam“.

Argentina.

Vogrincić Jožef i Agneš, Berisso: „Naročnino sva poslala na lani i letos, ostanite zdravi, se Vam iz srca zahvaljujema na rednom pošiljanji Novin i M. Lista. Bog vas živi“.

Iz Švice.

Prečastiti gospod urednik! Bodete že odpustili, da se Vam tak kesno javlam iz lepe Švice. Ne bom Vam navajao causae excusantes (oprostilnih zrokov), ar že Vi itak poznate redovno življenje. Prav iz srca se Vam zahvalim za redno pošiljanje „Novin“ i „Marijinoga lista“! Vsaka številka mi prinese veselje i pozdrav iz domovine. Zdaj šče komaj razmim, kaj so „Novine“ za ednoga delavca v tujini! Dobro bi bilo, da bi je resan vsaki delavec meo naročene. Kak vidim, da Novine vsaki mesec naraščajo i če bodo ti naročniki verni ostali, bi mogli vüpati, da se „Novine“ z svojimi strani tudi povekšajo. Na pr. či bi „Novine“ mogle dosegnoti formo „Slov. gospodara“ i „Domoljuba“. To bi bio ideal, da bi kmet najšeo v njih vsa pitanja kmetiskoga stanja. Mislim, da ne bi dopisnikov menjalo. Ve pa gnjes že mamno sinove Slov. krajine izšolane v vseh strokah lüdsckoga znanja. Verni sinovi bi gotovo sodelüvali z svojimi strokovnimi članki v „Novinah“. Bog Vam plačaj tudi za oba kalendara. Resan sta lepiva. Vašiva članka „pred premkim vojaškim sodom“ v lanskome i letošnjem sta nad vse zanimiva. Mi mlajši toga šče ne vejmo. Bote nam morali šče vnogo toga povedati i napisati, kaj je bilo z našim Prekmurjom. Zanimanje za domačo zgodovino pride, kda je clovek že ne več doma. Poznej ednok si moram preskrbeti vse kalendare, kelko bo to mogoče. Lübezen do domovine nam narekuje, da delamo za njo. Prekmurskomi kmeti moramo pomoči v moralnom i socialnom pitanji. Do zdaj je šče v Slov. krajini bio moralni život brezi tožbe. Bojim se pa, da nam bodo naši izseljenci prinesli nemoralnost, za štero se pri nas nikdar ne znalo. Škoda je za naše lüdi, da morajo iti v svet. Najhüjše pa je za nezrelo mladino. Jaz večkrat mislim na to pitanje izseljavanja, kak bi je mi mogli rešiti. Znam, ipri nas šče falijo organizacije. Pa sami lüde nemajo smisla za organizacije. Či štem v Novinaj za Rafaelovo družbo, kak malo članov ma, pa kak je potrebna. Bomo se resan morali šče vnogo mantrati, dokeč pripravimo lüdi na to. Po sveti je vse bole organizirano kak pri nas. V Solothurmi i okolici je do 200 talijanskij familij pa borme majo svojo mešo z predgov. Eden naš pater profesor je

njihov plebanoš i vsaki mesec majo spoved i talijansko predgo v našoj cerkvi. Vsako leto v posti pride eden duhovnik iz Italije, da njim drži postne predge na način duhovnih vaj. Pa ti lüde skrbijo sami za to. Pri dobrih Švicarih mi se jako dobro godi. Čakam svoje ordinacije. Pred Vüzmom mislim dobiti subdjakonal i dijakonat. To bi bilo 2. i 3. aprila. Mešniško posvečenje bo pa 3. julija. Švicarska provincija je „malo“ vekša kak naša v Jugoslaviji. Ima 380 patrov i 86 klerikov. To bi se pravilo šestkrat vekša. Prečastiti g. urednik! Želem Vam blagoslovene božične svetke i srečno novo leto, naj bi Vam cvelo zdravje v težkoj službi za dobrobit Slov. Krajine. Jaz se Vas spomlim v molitvaj i obečam Vam, da bom šče naprej molo za našega požrtvüvalnoga g. Klekla! V svetom Frančiški Vas pozdravlja **Boleslav Rittop,** iz V. Polane.

Italija.

Prečastiti gospod! Pali se Vam oglašam i to znova v imeni vsej tui bivajočih Slovincov. — V odgovor na zadnje naše pismo dobivamo redno „Novine i Marijin List“. Z prva smo si mislili, ka ste nam poslali edno številko samo telko, da nam naznanite, ka ste dobili v roke naše prvo pismo. Gvüšni smo najmre bili, ka inači je Vam nej mogoče včiniti, Vam, ki ste navzluk Vaših visiki let z tak raznovrstnimi skrbmi obteršeni. Či smo po ednom kraji trofili, smo se v sledečem le zmejšali, ar nej samo ednok, liki vsakši tjezen dobimo — Novine. S kakšov nepotrpežljivostjov čakamo na soboto (te nam navadno „Novine“ pridejo do rok) pa tudi z kak velkim navdušenjom čtemo eden za ovim te naš list, Vam je ne mogoče opisati. — Tisti večer strani z drugimi knjigami. Zgrabim se k Novinam i tak preživem najmenje edno vöro — doma v domačoj fari, v Slovenskoj krajini, v Jugoslaviji. Kak lepe so senje od domovine, od domačih v tujini. Čtenje naših domačih listov so za mene, pa gvüšno za vsakoga, ki se nahaja v tujini, naj bo to v Italiji, v Franciji, v Nemčiji ali pa v Ameriki, tiste lepe senje, štere bi najraj senjao, — z šterih me pa žalibog prerano zbüdi zvon v vsakdenešnjih dužnosti. **Remen,** ali pa najmenje **bat** bi si zaslužio, če se po takšoj tolažbi nebi počüto hvaležnoga lübomi Bogi i Vam, prečastiti gospod, ki ste tak čedno trofili naše potrebe i zraven tudi tem potrebam tak lepo podvorili. Zahvaljujem se Vam ne z strahom pred batom, nego zavolo lübezni. Sad lübezni je Vaš dar i po pravici naj bo sad lübezni tudi moja zahvala. Znano Vam je, ka drugoga siroma